

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа в Америці і орган „Руского Народного Союза“.

Рік XV. Нью Йорк. Четвер, 14-го Падоліста 1907. Число 46

Vol. XV. New York, N. Y. Thursday, November 14, 1907. No. 46

ВАЖНЕ! ВАЖНЕ! Руско-Народний Союз в Америці приймає в місяць Новембрі і Децембрі с. р. нових членів від 16 до 35 літ без вступного а від 35 до 40 літ за половину вступного.

Дано від гол Уряду Р. Н. Союзу в Джерси Ситі, Н. Дж. дня 1. Окт 1907

Н. Нирчів предс.

А. Шаршонь кас.

С. Ядловский фінанс. секр.

Т. Лабовский рекорд секр.

Від Головного Уряду Р. Н. Союзу в Америці.

Розмет за місяць Октобер 1907.

B. 119. Варга Іван, ум. 11 Септ.	1000.00
B. 56. Олексій Ізидор ум. 19 Септ.	1000.00
B. 33. Заприлюк Михайл ум. 29 Юлія	1000.00
B. 43. Бараняк Лука ум. 13 Септ.	1000.00
B. 5 Кюск Михайл ум. 19 Октобра	1000.00
B. 63. Вобак Андрей муж членкині Антоніни ум. 30 Юлія	400.00
B. 39. Рудий Ева ж. ч. Антонія ум. 18 окт.	400.00
B. 152. Костура Ю. м. ч. Анна ум. 22 септ.	400.00
B. 62. Гіжа Дмитро невилічима слабкість	100.00
B. 24. Зіга Стефан, невилічима слабкість	100.00

Разом 6.400.00

Платня гол. урядників за Октобер	165.00
Адміністрація Союзу за Окт.	61.79
Платнічі квіжочки для Р. Н. С	109.50
Експрес від розсилки 11.000 статутів	89.40

Весь розхід виводить 6 825 69

Розмет платить 7959 членів на ціле посмертне (кождий по 82 центів) і 760 членів на пів посмертне (кождий по 41 цент.). Крім того каждый член платить за орган „Союза“ по 10 цент., на Фонд Резерв. по 2 центи, на Фонд Народний по 1 центі, на Ф Відних по 1 цент.

Член на ціле посмертне платить 96 цент а на половину посмертного 55 цент.

К. Нирчів, председатель.

С. Ядловский, секретар.

А. Шаршонь, касир.

Новинки.

КАЛЕНДАР.

Падоліст

14	Ч.	Косми і Дам.
15	П.	Андріана
16	С.	Айтія, Йос.
17	Н.	21. Іоаннін преп.
18	П.	Галактіона м.
19	В.	Павла еп. Кл.
20	С.	Соніама, Лас.

— Теперішня адреса Преосв. єпископа звучить:

Rt. Rev. S. S. Ortynsky,
Greek catholic Bishop,
1105 N. 63 Street,
Philadelphia, Pa.

— О. Обухевич, редактор мапапської „Правди“ подає в 43 числі тогож органу „Заявлення з горестію наполюєним сердцем“, що уступає з місця редактора. Причиною сего кроку після слів сего „заявлення“ суть слідуючі „соби́тія“: 1) похибнене здоров'є. 2) иногі прогести зі сторони православних членів О. Р. Б., що в „Правді“ не должны уміщатися ніякі розпорядження Єпископа Ортинського и не должноє унію боронити, 3) що Іх Преосв. не подобає ся „Правда“... На скільки на правдивих „соби́тіях“ є на правду оперте се правдиве „заявлення“ правдивого редактора „Правди“ бачить ся з того, що в тім же самім числі подає ся, що православних членів в Обществі є 14 брацтв з 300 членами на 91 брацтв з 4.780 членами гр.-кат. Погратулювати приходять ся о. ред. „найбільшому заштити-

ковн уніі на Американській землі“ сій його величайшій ліберальності вглядом волі аж 6 прц. православних, для яких вигоди покидає трудити ся для 94 прц. гр.-кат. Така ліберальність, се незвичайно рідка чеснота в нинішнім віці індивідуалізму...

— Торговля Канади зі Злученими Державами представляє ся так: Вивіз товарів зі Злуч. Держав до Канади в році 1906 вартував 157 мільонів доларів. За той самий час Канада вивезла до Злучених Держав товару на 68 мільонів доларів. За послідних 5 літ Зл. Держави вивезли до Канади товарів на 660 міль. дол. а Канада вивезла до Зл. Держав товарів на 233 міль. доларів.

— Вініпегська Україна-Русь може похвалити ся двома новими церквами. Незалежні вбудували красну церкву при розі McGregor і Pritchard. Греко-католики що йпо кінчать тепер свою церкву при McGregor і Stella Ave

Кан. Фарм.

— Москалі в австрійським парламенті. Дописуватиль „Діла“ доносить, що кашапські посели в державній раді пішли в розсипку: „Глебовічкий і Марков держать ся радикальних Чехів, з якими разом обструють та демагогічними несеннями хочуть в олійній виборції здистансувати руский клуб. Король, Давидяк і Курилович осталися „лікарми“ і увійшли в контакт з

русским клубом на тих основах взаїмних услуг як сиріости. Брайттр і т. д.“

— Дорога конференція Мп-рова конференція в Газі — як тепер показуєт ся, була досить дорогою забавкою. Загальні її кошти вносили поверх 15 мільонів. Обідн. на котрі запрошували дипломатів посли при голандським дворі, коштували поверх 2 мільонів. Позаяк таких обідів було 317, тому кождий коштував поверх 5000, що є доказом, що дипломати мусили мати дуже добрий апетит. Найбільше „ширеку руку“ мав в обов'язі видатків на гастрономічні цілі бразилійський повновласник Барбозо, котрий час-то видавав на самі півніти до прикрашення стола по 10.000. Пересилка телеграмів коштувала поверх 5 мільонів. Барбозо і ту грав „рекорд“, бо вислав все найдовші телеграмн.

— Пригоди воздухоплавців. В дописи із Штокгольму доносить до „Frankf. Zig.“ про пригоди 3 Англіїців, котрі на баллоні „Мамут“, хотіли відбутти подорож до Росії. Дня 13 с. м. по полудни — пише „Frankf. Zig.“ — побачили селяни округи дальсландського на вхід від озера Венер великий баллон, що мчав ся понад землею з полудня на північ. Сейчас пустили ся за ним в погоню. Одному з них удало ся навіть аловити за лямбу, яка волікла ся по землі, але коли баллон почав підніматися до гори, пустив її чим скорше. Небавом баллон полетів понад ліс і лямба стала плентати ся між галузем. Тоді селяни таки допали баллона і притягнули його до землі. В лодці не було нікого; знайшли лише кілька плащів, кілька мішків з піском, клітку з почтовими галубами і пачку почтових карток адресованих до Англії, з котрих пізніше виявилось, що опущений баллон „Мамут“ виспала редакция газети „Daily Graphic“ з Лондону. Лодка була ціла перемокла і дуже ушкоджена. Небавом потім надійшла вість з недалекої місцевости Мелеруд, що пасажир баллона, капітан Гордон, власитель баллона Тоннар і співробітник газети „Daily Graphic“ Турнер опустили щасливо баллон і находять ся в Мелеруді. Воздухоплавці хотіли спершу дістатися до Лондону до Росії, однак відступили від того наміру, коли на другий день в полудне не могли означити місця, де находять ся. По своїм обчисленням думали, що находять ся над скандинавським півостровом, однак збаламутили їх те, що стрілили густу мряку і кілька разів трохи під ними прояснилось ся, бачили якусь величезну поверхність води, котра сповита мрякою видавала ся їм морем. Тимчасом наблиз-

жили ся до величезного вернерського озера. Збентежені і непевні рішили ся на дуже ризикове діло — спустити ся зі своєї лодки по ливах на землю. Се удало ся їм без поважної халепи, хотій при швидкім леті баллона та при члененних тих сторонах польних огорожках подерли на собі одіж і покалічили руки та лиця. Баллон „Мамут“ належить до найбільших, які збудовано в Англії, бо мірить в перекрою 18 мтр.

— Вилетів у воздух склад нітрогліцерину (матерія вибухова, страшнийша від динаміту) у фабриці торисед в відлеглости 16 миль від Butler, Pa. Кільканай п'ять осіб поранено. Шкода виводить 25.000 дол.

— Деять фабрик належачих до компанії „American Steel Foundries“ в Сант-Луїс, Ілл., має бути зачинених на протяг довшого часу. Занятих у них 700 людей лишити ся без праці.

— Вилетів зі шим потяг лійні Нью Йорк Сентрел. Вивернуло ся три вози тягарові, які локомотива тягнула еще около 100 стіп.

— Новий стейт Oklahoma зістане прийятий до юнії дня 16 с. м. Делегация горожан на чолі з губернатором Oklahoma и зложила конституцію нового стейту на руки президента Рузвельта.

— Желізниця „New York-New Haven and Hartford“ порішила видати 200 занять у ній робітників.

— По що люди женять ся? Вашингтонське статистичне бюро обчислило, що в протягу послідних 20 літ дістало в Злучених Державах 1,733.332 людей судовий розвід. Гарна цифра!

— Від 10 Новембра розпочне ся наука в українсько-англіїським семінарі в Брендоні (Ман.) (Кан. Фарм.)

— Нова конституція в Росії. Франц. часопись „Petit Parisien“ доносить з Петербурга, що цар має підписати нову конституцію, яку оголошено би тоді, коли би третя дума показала ся нездільною до праці. Нова конституція має відібрати думі власть законодавчу, а зробити з неї дораднє тіло.

— Англія приступить з початком будучого року до реорганізації своєї краєвої оборони, щоби на всякий випадок забезпечити себе від ворожого наїзду. Англія мусить посідати таку армію, котра вистарчила би на поборене 100—150.000 наїздників та дозволила би на висланє значнійших сил на континенти. Проект міністра війни пропонує творене добровільних стоваришень краєвої оборони, зістаючих під надзором генераліції. Добровольці зобов'язують ся до 4-літньої військової служби. На основанє

стріляниць і домів для вправ та на узброєнє й умундурованє охотників правительство визнає певну квоту. Нова армія буде мати около 360.000 жовнів; разом із дотеперішними 160.000 буде Англія мати пів мільона війська, яке зможе завжити навіть на європейським континенті.

— Землетрясене в Калябрії. Італія лежить в поліс землетрясень, який тягне ся в полуднево-західнім напрямі від Франції до Єгипту. В-тім напрямі мусять глибоко в землі находити ся вулканічні проводи, якими протікає ся лави з газами і паром. Коли такий провід заткає ся, газн своїм напором розсаджують перешкоду, причім наступає потрясене землі. Сими днями навістило полудневу часть Італії, Калябрію, сильне землетрясене. Два міста, Феррузано і Брацелоне, лягли в авалищах, місцевість Копарто зовсім знищена, а в пниших місцевостях Калябрії потріскались домн. З Феррузано доносять, що від землетрясєня завалили ся там майже всі будинки. Під звалищами погинуло кілька сот осіб. Доси витягнуто 200 трупів і поверх 400 ранених. По нинішних місцевостях, навіщенних землетрясєнем, втратило житє по кілька осіб. Потрясєня землі ще не устали, але ослабли. Мiamo вого люди поутікали з міст і живуть на полях серед голоду.

В цілій Італії заряджено складки на „потерпівших при катастрофі, а з державних фондів уділено більшу загомогу. Населєне Калябрії є переважно дуже убоге і доставляє найбільше емігрантів до Америки. Причиною убожества є як раз часті землетрясєня.

— Напад на поїзд. Варшавські часописи доносять: В п'ятницю 25 м. м. о год. 5-ій по пол. на стацию Славків, при домбровській віднозі надвислянських залізниць приїхав товарний поїзд. В-тім поїзді був спеціальний службовий вагон, в котрім находили ся: залізничний каснер Востриков і чотирох вояків. Крім того на платформі вагона стояло на варті двоє вояків. Нараз під той вагон кинено бомбу. Роздає ся страшний гук і в одній хвили підлогу та стіну вагона вирвало, а трєх вояків, що находили ся в середині вагона, викинуло на верх на землю. До вагона підбігло зараз кількох людей, котрі вистрілами з револьверів зранили каснера і одного з вояків. Відтак напасники, яких було 15, розбили скриню з грішми і забрали 15.000 рублів, призначених на виплати залізничним офіціялєсам і 162 рублів, видані начальником стаций. Упоравшиєнь з вагоном, напасники ввійшли до стацийного будинку, знищили телеграфічні і телефонічні апарати і усеуничили службу з локомотивн. відцепили локомотиву від поїзду і відіхали в сторону

Стшмєщиць. О год. 6 вечєром стация Стшмєщиць, дізнавши ся про напад, вислала спеціальний поїзд з відділом війська та лікарями. На середині дороги поїзд стрівув стоячу локомотиву, а котрої вода і пара були виущєні. Локомотиву забрано на стацию Славків. В погоні за напасниками удав ся начальник повіта із сильним відділом війська. Обоє ранених, Вострикова і вояка, відвєзєно поїздом до Варшави. Напад і грабїж виконала революційна фракция польської партії соціалістичної.

— Вініпегська соціалістична українська партія носить ся з гадкою видаваня української соціалістичної газети під заг.: „Червоний Прапор“. (К. Фарм)

— В місті Stockdale, Тех. умер Мексикакчи Feliciano Garca в 117 році житя. В околиці мешкав около сто літ і брав уділ в війні о незалежність Мексики як і боров ся по стороні Мексики проти Злучених Держав.

Елмайра. Гайтс, Н. Й., бр. сьм.

Арх. Мнх. від. 8.

буде приймає нових членів до брацтва і Союзу в місяць Новембрі від 16 до 35 літ без вступного, а від 35 до 40 літ за половину вступного. Рівнож на посліднім мітингу ухвалєно, що каждый член свої місячні вкладки має завсїгди до 20-го кождого місяця приносити до секретаря, а по мітингу не буде ся вже місячного платити.

К. Мовчан, предс.,
В Федчик, кас.,
І. Тарбай, секр.

НЮ ЙОРК РУСКЕ ТОВ.
ТИСЬМЕНИЦЯ відділ 144

подає до відомости всім своїм членам, що місячний мітинг відбудє ся в єуботу о год. 8 вечєр дня 16-го новембра під числом 139 Tompkins Square Halle E 7 Str N. Y. City.

Мітинг має відбутись в дуже важних справах, длятого всі члєни і членкині мають явитись конечно.

М. Угорчан окр.

ПОШУКЕ.

Филип Домбровский з Ропюбинєць великих в Галичині, пошукує свою жіану, Катерину, котра виїхала до Америки в Августі 1907 р. разом з одним мужчиною Прокіповичом. Она має 39 літ, брутєтка, бракує їй одного зуба з боку до половини. Хто би о ній знав або она сама, найзголосить ся під адресою: Filip Dąbrowski, Herkimer, N. Y. Smithstreet Nr. 4.

КНИЖКИ ДЛЯ ОПІКУНІВ ХОРИХ

в яких записуєсь коли хто захорів, на яку слабкість, коли чиндєв і т. п. можуть дістати наш братства по ціні і дол. за книжку в редакції „Свободи“ 17-00

Весняної ночі.

(Дальше).

— Хіба не гарна? запитався голова, пильно дивлячись на него своїм оком.

— Куди тобі гарна! стара, як біс; пика вся в зморщках, мов порожня калитка. При сій мові, нявенька, виноварова будова знов заходила ходором від реготу.

Коли це за дверма почало щось шарпати, двері відчинились і якийсь чоловік, не скидаючи шапки, переступив через поріг та й став, немов би задумавшися, серед хати, роз'язивши рот та роздивляючись на стелю. Се-ж був знакомий нам Каленик.

— От, я й до дому дістався! мовив він, сідаючи на переднішній лаві і не звертаючи ні якійсь уваги на тих, що сиділи в хаті. Бач, як розтяг сучий син сатана дорогу! Ішов, ішов, василу краю дійшов! А ноги неначе хто поперебивав. Жінко, ке лаш мені кожуха — послати ся! на піч не полізу: ноги болять! Пошукай же кожуха, таменьки він десь лежить коло покута, та гляди мені не перекинь горщика а табакою. Або ні, краще не займай нічого! не руш, не руш! Ти може ще п'ява сьогодні... Нехай, я вже сам возьму. Каленик був трохи підвівсь, але непереможна сила знов прибила его до лави.

— От це так-так! мовив голова; убрав ся в чужу хату, та й порядкує як дома! випровадьте лиш его в б'огом!

— Ні, свате, не займай его, нехай собі відпочине! озвався винник, спиняючи голову за руку. Се чоловік здатний; як би таких більше, то наша винниця добре би пішла.

Однак, ці слова йшли не від добрости. Винник преоберегав усякі забобони і десь то в него значило ся, що не годять ся зараз же вигонити чоловіка, котрий уже сів у хаті, — бо буде яка небудь напасть.

— Щож то як старість прийде! бурчав сам собі Каленик, кладучись на лаві. І ще б сказати п'яний, так ні ж, не п'яний! йй Богу, не п'яний! На що мені брехать? Я готовий об'явити се хоть самому голові. Що мені голова! нехай він скапуть ся, іродів син! я плюю на него! Бодай его однооского чортяку возом переїхало! Що він обливает людей на морозі...

— Еге, бачу, — посади свиню за стіл, то вона й ноги на стіл! мовив голова, вводячись сердитий з місця.

Але тут саме як торохне хтось у вікно камінем! шибка тільки брязнула, а камінь полетів прямишенько голові під ноги. Голова став.

— Колиб то я знав, мовив він, підіймаючи камінь, який це шибеник шпурнув, яб его научив шпурлятися! От які дешпети повелись у нас! мовив він далі, держучи камінь в руці, та роздивляючись на него своїм оком, що спалахнуло наче полуміння. «А щоб ти задавив ся тим камінем!»

— Свате, що се ти! годі, цять! Борони тебе Боже! перебив ему винник поблідши. Борони тебе Боже! і на сім і на другім св'іті поблагословити кого такою лайкою!

— От ще найшов за кого оступатись! Бодай він пропав!

— І не думай свате! хіба ти не знаєш, яка була причина моїй небіжчці теці?

— Теці?

— Егеж, теці. Ось слухай. Оттак колись у вечері, може трохи раніше як тепер, сіли ми вечерять: небішка теця, небішак тесгь, наймит, наймишка, та дітей щось із п'ятеро. Теця відсипала галушок із великого казана у миску — щоби трохи вихолоди; тільки по роботі, усі дуже виголоднілись і не хотіли ждати, поки галушки вихолонуть. От, понастромили галушки на пивчики та й почали їсти. Коли це де не взяв ся якийсь чоловік, Бог его знає якого він роду і що, і просить, чи не можна й ему доступити до трапези. Ну, звичайно, як жеж не нагодувати голодного чоловіка? дали й ему пивчку. Тільки ж гість той як почав уминати галушки, то так як корова сіно. Поки ті зв'їли по одній, та хотіли настромити по другій, аж уже в мисці дно чистосеньке, — мов той панський поміст. Теця всипала ще; думає собі, тепер вже гість трохи під'їв, то може не так буде укладати; коли де тобі! ще краще став маніжити: і другу миску спорожнив. «А, бодай ти задавив ся тими галушками!» подумала голодна теця. Щож ти думаєш, — той зараз же похлинувся і впав. До него, — аж уже й духу нема: вдавив ся!

— Так ему й проклятому ненажері й треба! приказав голова.

— Еге, так би та не так: з того часу на було теці спокою. Тільки що зайде ніч, мертвяк і лізе. Саде, проклятий, верхи на комині і галушку в зубах держить. І оце в день, то нема нічогосенько, так мов его й не було ніколи, а тільки почне на дворі сугеніть, то глянь на стріху, — уже й сидить сучий син на комині.

— І галушка в зубах?
— І галушка в зубах!
— Оце чудеса, свате! Чув і я щось подібного до того, ще за небіжку...

По сих словах голова вмовк. По під — вікном за стуровіло і хтось затунав, танцюючи. Перш стиха бренькнуло по струнах, на кб'ї, а далі почав хтось і підсвистувати. Струни забреніли голосіше; кілька голосів підхопило — і пісня загула як вихор:

Чи чули-сьте новину
Про нашого голову?
Що в нашого голови
Та розсипались клепки!
Набий, боднар, голову
Сталевими обручами,
Скропи, боднар, голову
Ватогамі, батогамі!
Голова наш сп'ятий, сідий,
Старий як біс, а ще дурний!
Верховоднику, бабію,
Куди лізеш, дурасію?
Ще й тобі до парубків, —
Тебе б треба в домовину,
І у пику, і у шню,
За чуприну, за чуприну!

— Нічого собі пісня, пане свате! мовив винник, скиливши трохи на бік голову та цзержнувшись до голови, котрий стояв мов скаменілий, дивуючись тій сміливій зневазі.

— Ййй богу, хороша! от погано тільки, що голову звивають не дуже то шанобливими словами! Тай знов поклав руки на стіл, лагодячись з якоюсь солодкою втіхою в очах — слухати ще, бо під вікном знов загук регіт та галас: у друге, в—друге! Тимчасом, проймуче око зараз би постерегло, що не ві здивованія стояв голова так довго на однім місці. Так тільки старий свідомий котика попускає незрозумілому мисленяти бігати коло свого хвоста, а сам тимчасом розмірковує, як би то краще скочити ему навперейми од нори. Ще то єдине головине око давило ся пильно наставившись на вікно, а вже рука, кивнувши на знак десятникови, схопилась за кілочок у дверях. Раптом счинив ся на вулиці крик. Винник, котрий до всіх своїх вартовитостів, був ще до того чоловік вельми цікавий, — швиденько натоптавши люльку, мерщій кинувся й собі на вулицю; але жартівливий гурт уже розбіг ся.

— Ні, не втечеш ти від мене! волав голова, тягнувши за руку чоловіка у вивернутому чорному кожусі. Винник, ловлячи придатну хвилину, підбіг і собі, щоб зазірнути в очи тому баламуту; але зараз же одшпакнувся з ляку, побачивши довгу бороду та страшно розмальовану пику. Ні, не втечеш ти від мене! одно кричав голова, тягнучи свого бранця далі, просто у сіни; а той зовсім й не думав пручати ся, а гарненько собі йшов за ним, неначе б до своєї власної господи.

— Карпо, одчиняй хижу! мовив голова до десятника. Ось ми его перш замкнемо у хижу, — нехай лиш посидить там без св'ітла, — а потім розбудимо писаря, зберемо десятників, переловимо усіх отих розбишак, та сего-ж вечера й вирок їм виречемо, — резолюцію тую.

Десятник зацокав невеличким замком і відчинив двері від сіний у хижу. Коли тут саме як рвонеть ся той полоняник у него з якоюсь несв'ітською силою з рук!

Куди! крикнув голова, схопивши его ще міцніше за ковнір.

— Пусти, не я! запищало тоненько.

— Не допоможеть ся, не допоможеть ся, братику! вереще собі хоть не то бабок, — чортом, то й то мене не одуриш! та по сій мові так штовхнув его в темну хижу, що той бідолаха тільки застогнав, упавши до долу; голова-ж разом з десятником, подав ся до писаревої господи. За ними, неначе той паровіз, задимив винник.

Задумані, йшли вони всі трое, похиливши голови; коли це, повертаючи в темний провулок, як скрикнув раптом всі разом, страшенно тріснувшись лобами! Такий же самий крик відгукнув їм відповідно. Голова, прижмуривши своє око, на превелике диво собі — уздів перед собою писаря з двома десятниками.

— А я до тебе йду, пане писарю!

— А я до твоєї ласки, пане голово!

— Дивні дава роблять ся в нас, пане писарю!

— А що?

— Хлопці казять ся, справляють дешпети, ходячи цілою юркою по вулицях! Твою ласку звивають такими словами, такими, що й вимовити сором; п'яний москаль навіть не зважить ся верзти отаке своїм капостним язиком! Мовлячи се, сухорлявий писар (одягнений у пістреві штани та в рудувату, як ті горіхчані дрозди, жилетку) раз по раз простягав шю в перед і зараз же вбирав єї назад.

(Дальше буде).

CANE AMOROSO, SEMPRE
VELENOSO.

Giusti.

Пес залюблений всегда
лихий.

(З нагоди підлих статей
„Ам. Русс. В'єстника“).

Не лякай ся пса що гавкає; се знак що еще тебе не знає. Не зважай на хування, що лає, бо і безрога на се замаране рило має, щоб все, що подибле без розбору запацькати.

Маю на мисли теперішню ворожу роботу рускими буквами печатаних гавет тут в Америці, а то: „Св'їта“ „Поступа“ і „Ам. Русс. В'єстника“.

Сли хто має охоту звати робсту „Св'їта“ „гавканем“, то беручи річ об'єктивно і виключаючи з него безглузді лайки з під пера хрунів австрійських, мусимо назвати сам спосіб виступів в схизмі роджених і вихованих, способом досить честним; правда, що виступають про домо sua остро і ворожо, але ми і не маєм права чогось иншого від ворогів сподівати ся, та ж ми не будемо засягати їхньої ради в виборі средств борби. Они як уміють, так піють. — Будь як будь борба явна не ганьба, а вислід борби залежатиме від віри в справедливість справи, від чесности і справности воюючих сторін.

Що до другого ніби ворога „Поступа“, се не ворог, а щось таке, що потрафить лише одно, а то троха і без шкоди запанькати бісери себто перли.

Та напасти всіх згаданих жерел сміло можна назвати сильною підпорою справ руских в Америці, наколи їх порівнати з підлою і отруйною роботою ніби залюбленого в греко католичестві „Ам. Русс. В'єстника“. Коли скажемо, що тамті гавкають, плюгавлять або кусають (се все вилічимо), то любий „А. Р. В'єстник“ своїми пристрастними любощами старає ся конечно зробити з будучностию гр. кат. церкви в Америці се, що робить безсвідомий хорий розпусник заціляючи suaе victimae syphiliticum venenum, а сего відай не можна рівнати з жадними другими напастями, бо на сю паскуду, кажуть лікарства нема.

А що власне лише „Ам. Р. В'єстник“ старає раз на все в сей підлий спосіб зв'ївчати будучність гр. кат. церкви в Ам. от і докаж.

Не від днесь всім відомі голоси розпуки нашого народа і его старане ся о у-порядковане сих нещасних відносин. В ріжних періодах часу шайка здемо-ралізованих одиниць від В'єстника уважала за відповідне числити ся з голо-сом народа і поміщувала в органі „Соеднення“ се-чого особлизо угорські Русини враз з своїми духос-никами на мітингах, кон-венціях і соборах справед-ливо домагали ся а днесь

ся шайка має чоло чванити ся, що то она о гр. кат. епископа старала ся. Яке се старане, ще і тепер кождий може перекопати ся: вистане взяти до рук кот-ре небудь число В'єстника. Сли „А. Р. В'єстник“ до з'їзду всіх гр. кат. св'ященників і делегатів не міг з'орієнтувати ся а бажаючи в мутній воді риба ловити себ то, туманити честних читачів, по просту ху-няв, то тепер коли на з'їзді в New York виявило ся, що весь гр. кат. нарід і все его св'ященство хоче вспільно трудити ся для доброї будучности гр. кат. церкви і стоїть вірно при своїм Владиці і хоче їти за его проводом, по тім всім годі вже більше посуджувати „В'єстник“ о хування, але читаючи его любі, та облесно масненькі елюкубрації та кокетовання ніби перед власттю, а рівночасно з тям (дави чи-ло 40 і 41) плюгавлене немилых оєіб, брехні та інсинуації про ухвали з'їзду, підле перекручуване ухвал, в кінці відмовлюване законности і порядочности ухвалам з'їзду скликаного Преосв. Владиксоу і якийсь таємничі погрози — все те як раз заходи хорої одиниці коло своєї жертви.

Дивне одно, Всі св'ященники і мірські делегати однодушно заявили: Так, а наемник їх, себ то „В'єстник“ заявляє що: Не так, плюючи тим самим всім св'ященникам і делегатам в очи; щож се за газда, що ему наймит в очи плює? Для наймита є инший вид, не в очи хлібодавцеві плювати, але протестувати. Та наемна шайка відай знає пословицю: „Protestare e dare il saro nel muglo, lo rubare ognuno“, себто „протестувати і бати добом обмур“ штука не велика, се втне хоть хто, але з сего ніщо; тож шайка наплювала, а другі хай лижучи протестують, сли хотять.

Не відать, що чинять скажете. Та теперішні часи не відповідні на жарти. Наступає важка чорна хмара. Тепер має рішити ся о естнованю і правах нашої гр. кат. церкви в Ам. чи єї бути чи не бути, ходять тут не о особу епископа Н. Н. але ходять о епископску власть взагалі. Особа Н. Н. не вічна, але сли буде основано і забезпечено епископство одно, може опісля бути побіч і друге і т. д.; і побіч опісля Н. Н. можуть бути особи: А. Б. В. Г. і т. д. —

Ви знаєте кілько то всяких вишніх ворогів і то сильних має наша гр. кат. церковь; чи тах нам мало? Чи як раз тепер конечно мусимо витворювати нову породу отруйних внутрішних ворогів? Си підпольна робота безперечно дуже зашкодить і то всім, а найбільше справам гр. кат. церкви, лише не епископови, бо се не его вина, що таке у нас діє ся; не може зашкодити і будучим епископам, бо їх еще нема, а може і не буде. Значать

ся, єли ми поволимо, щоб таке у нас діяло ся то самі під собою пропасть копаємо. Як? А от так: О скільки можна вірити по голосам то вже розійшли ся розпачливі вісти по старокраєвих часописах, що „Romana Curia“ вже тепер постановила відібрати наші церкві слідуючі права: 1) Мати жонатих священників 2) миропомазувати. 3) заряджувати своїми церквами 4) заховувати свої сьвята і пости там, где не ма своїх церков 5) навертати або приймати златих щенах Русинів на свій обрид. 6) мати претерсію до мішаних супружесгв і їх потомства. Чи треба нам більше на початок, щож доперва потім буде? І чи єе має бути ласкою вспомагаючою для справ гр. кат. церкви? Скажамо се не може, се не сьміє стати ся, ми мусимо задержати і хоронити бодай ті права, які наша церкв до тепер мала. Се сказати легко, а зробити то вже инше діло. Може бути що ми всі без винатку на саму згадку про таку зловіщу поголоску в справедливим обуренню піднесемо голосний крак проти кожного, хтоб важив ся підсувати потрібні пляни „Romanae Curiae“.

Та з другої сторони скажам собі, що всяке обурення, крики і погрози хоть як голосні, то все таки враз в вігрім пропадають; в подібних небезпечностях потреба лише одного а то борби, борби солідної, витревалі, борби з відреченням ся свого „я“, себго борби з посвяченням ся і нараженням ся хотьби на найбільші жертви житеві а гаслом: Всі як один і один як всі. „жити або умерти“. І лише при таких настрою можна говорити о забезпеченню гр. кат. церкви під одною видимою головою церкви Вселенської в Римі.

Маємо єпископа, єпископ до того не допустить, щоб вороги скривдили на правах Нашу сьв. церкв! Вибачте але се булоб лише знаменем слабодушности ховати ся по за чужі плечі, коли власне нашого труду вимагає ся. До тепер річ має ся так: Рим вибирає єпископа, посередна власть часом поручає, а така власть, як всі тепер ми разом, то при виборі єп. має як раз тее право; котре на літературном русском язикі звучить: не рассуждать, слушать і молчать! Дальше наш єпископ може нам завдачати крім всіх напастей на єго особу та ставленя колод в праці над організацією еще і „посилюване ся“ на зроблене солодкої міни і дозвіл, що і по днесь де то чужі, але найпаче свої домородні вороги знущають ся і плюгавлять се, що для всякого правовірного гр. кат. повинно бути найдорозше. Отже знаємо вже хто скорше має право ставити якісь жаданя єпископови навіть

беручи річ чистого по людському; що д. сторони правної, то сьвященники знують право канонічне і політику Рима, котра через оутамістичні статі про права єпископа не змінала ся, б. Готті українських газет не читає. Зі сказаного Венег білі сьего satia а міряни знають, що где незгода, там третій, чужий користає. Бачимо, що наші претенсії до єпископа на сій основі, що він гр. кат. єп. дуже слабенькі, а щоб сьмо се еще лучше зрозуміли, то нехай кождий сам собі роздумає, котру з двох доріг обирає будучи в положенню теперішнім єпископа: одна дорога певна где всі сильні сталиб радо до помічати т. д. і т. д.

Друга дорога стля і твердо в обороні справ гр. кат. церкви, незважати на страту прихильности зі сторони висших властей, знехтувати все особисте, щоб лише „всім“ иньшим крім загального особливо особисте забезпечити не зважаючи на то, що сі „всі“ благоденствуючи і критикуючи бидув лише вижити догідної критичної хвилі, щоб в „Ам. Р. Вѣстнику“ во всеуслышаніє заявити: „Ми нічо, ми би охотно кристали на все, যে то на латинство, але і Бог знає на що, як би так велено — се лише єпископ був противний“. З „учинкованя“ „А. Р. Вѣстника“ се ясно, що аж в такий кут радаби шайка загнати любезно єпископа. Котру дорогу вибравсь, любий читачу? Сам собі відповіж: чи ту першу забезпечену помічю сильних а запорукою вдячности інтересованих; чи ту другу тяжку і небезпечну, где ті, для котрих „пользи“ трудис ся, з тобою хитрують і старають ся твою працю довести до неможливости, а в кінці хотяйби і повелось то одинока надгорода... хибав небі, тай се лише надія. Думаю, що не один відповість собі так, що явно се го сказати не посмієм; а сди так, то на кого спаде вина, сдибне дай Боже потерпіла будучність нашої гр. кат. церкви? На всіх сьвященників і на весь народ, що не хотіли, чи не уміли заховати бодай ті права, які вже мали, що своїм неуважанем, своєю діс'організацією, своєю глумою терпимостию платних розсвачів отруйних бакцилів на власнім тілі довели до заглади свій обряд і свою народність. На кого спаде випа, що навіть почин всякої усьпішної праці ся шайка матір „фаризеїв, хамелеонів та диких філософів“ крадьком підкопує? Моя хата з краю, о нічим не знаю. Але сди так дальше дозволимо в своїй хаті політикувати, то не треба бути пророком, щоб предсказати, що не довго прийде ся ждати на „Вічна пам'ять“ гр. католицтву амер. Руси. Коли і як, то певно, що коли будемо сего найменше надіяти ся

і в спосіб залежний від власний з одного боку, а від гр. кат. розбитків, куди потянуть з другого боку. Прямірів не мусимо шукати аж там, где єпископства з'являно, але навіть там где сотками літ вже було, от як нещасно в Каліфорнії.

Поки що запобігчи лихої і заки другі подадуть усьпішнійші средства борби уважаю — за конечно: 1. Щоб безпробовочно усунути всяку „отвічательну і неотвічательну“ гніль а тих редакцій, где за наші гроші плюють нам безличчю в очи. 2. Бойкотувати єсодіно всі ті письма ворожі, на котрих заряд не можемо мати впливу. 3. Сей час забрати ся ревню до з'організована дієцезій, о скільки се від нас могло залежати. 4. З'одокументувати на разі бодай в сей спосіб нашу діяльність в хоцен будучности гр. кат. церкви, висилати з кождої пахотії, з кождого плеїзу сотками і тисячами підписів засемотрені протести проти обурюючих вістей, шарених по часописах що до прав нашої гр. кат. церкви на руки дієцезально Преосв. Єпископа з прошенем, щоб зволав в Римі поставити ся о спростованні сих для папської дієцезії небезпечних вістей.

Гр. кат. єрей.

ДОПИСИ.

Northampton Pa.

Архирейське посвячене церкви.

Неділя 27, Октября була великим церковно-народним сьвятом для тутешної руської громади. Торжественне посвячене церкви довершив Преосв. Єпископ Сотер С. Ортанський при великій участі народу.

В Суботу з полудня приїзав Преосв'ященний з Philadelphia і на дні повитали єго сьвященники: місцевий парох О. Н. Дмитрів, О. Орест Злоцкий з Lansford, О. Николай Молчові з Freeland, Pa. О. В. Гривнак а Сугасе, N. Y. Преосв'ященний в супроводі О. Ст. Полянського коли висів з перону повитали єго брацтва Успенія в „Союзі“ і св. Йоана Крестателя на чолі з бандою.

Коли Єпископ вступив на поріг церкви О. Н. Дмитрів привітав єго сердечними словами передаючи єму ключі, як символ власти. По відслуженю параклиса звернувся Преосв'ященний до численного народу з короткою проповіддю.

Вечером сповідалий сьвященника до пізна пенітенцій.

В неділю вже від 6 години сходяв ся народ до сьвіді. Около 10 години приїхали Братства з околиці. Треба ту передусім згадати що наші сусіди з Lansford приїхали особіним тренном в числі 560 людий. Була присутні Братства крім 8 місцевих еще з Alpha, N. Y. з Phillipsburg, N. Y. з Allentown, Pa., з Catasauqua.

Sementon, Ormrod, Египт місцеве малярське брацтво і другі. З процесією супроводжено Владика з дому парохіального до церкви і почалась церемонія посвячення церкви, відтак св. Литургія. Тисячі нарсуду а було певно до 4000 заповнили церков по береги тай насколо церкви не було місця до переходу. Хор з Lansford під проводом п. Іаї Воруха сьпівав прекрасно. По скінченю св. Литургії Єпископ виголосив довгу дуже популярну, мож сказати класичну проповідь а присутний народ на споми про рідну свою сь церкву про батьківщину, про єго долю і недолю голосно заридав. Не було одної душі, котраб не заплакала тай і Владика прослезив ся, бо се була урочаста, торжественна хвиля: промовляв рідний батько до своїх рідних дітей. Тай справді лиш наш Владика уміє так горячо, так щиро до свого рідного народу промовляти. При Св. Божій брали участь слідуючі сьвященники: Ассистенти: О. Н. Молчані і О. О. Злоцкий. Діакони: О. О. В. Гривнак і П. Понятишин капелян О. Ст. Полянський, Оргод 6. Відслужено вечерню тай Владика опять звернувся з гарним словом до численного присутного народу. — В понеділок, в асистенції О. О. Добротвора, Понятишина, Гривнака і Дмитрова відслужив Владика св. Литургію а о 12. годині в супроводі тихже сьвященників відїхав до Shamokin Pa. При тій нагоці годі не сказати кілька слів про тутешну церковну громаду. Церков і парох. дім побудовані перед 8 роками не має ніякого довгу, по мальована і украшена іконостасом, якого треба добре шукати по руських церквах в Америці. Три лоти землі коло церкви чекають на будову школи і на помешкане для дякоучителя.

Сусід.

Гнила колода в наших ногах. Balfour, N. Dak.

Неодна дивує ся чому то між нашим народом так важко що небудь путнього зробити, чому так важко з'організувати єго, чому так важко взбудити в єму любов до свого народу та побудити єго до жертв на народні справи.

Аж досьвід поучив мене. З досьвіду пізнав я, що причиною того є се, що між нашим народом є одиниці гнилі колоди, які, чи то з безмежної дурности, чи то з глумою зарозумілости, старають ся все і вся знищити.

Одиниця, про яку пишу в сій дописі, є справдішною колодою в наших ногах. Всякі заходи д. Сави Чернецького, мої та кількох сьвідоміших фермерів, коло успокоєня єго не дали ніяких результатів.

Думаю, що тільки остра критика в „Свободі“ замкне єму рот. До тепер, що ми лиш хотіли зробити він все

підлима івтригами шкодив нам. Публична критика замкне єму рот, а тоді можливо не буде шкодити на родній справі.

На поперте того, наведу примір з кольонії Белфор Н. Дак., в якій я тепер проживаю.

Свого часу збирало по цілій Америці складки на потерпілих в борбі за народню справу українських академиків у Львові. Хто лиш почувавсь бути правдивим сином України складав свою лепту на народнім вівтарі.

І кольонія Белфор зложила 13. дол. які то гроші Редакція „Свободи“ одержала і свого часу імена жертвогелатів подала до прилюдної відомости.

Як на кольонію котра числить тисячі Українців, ще дуже мала сума. Та з огляду на це, що тутешні фермери дуже слабо розвинені під взглядом національним крім кількох, на початок і цей вдовин гріш був великою сумою. Думали ми, що з часом дасть ся зробити дещо більше, але гнила колода стала на заваді.

Знайшлась іменно тут така підда і безчесна скотина, яка лишивши мабуть по собі не дуже чесну славу в старім краю, виріклась навіть свого імени і прибрала собі друге, і той чорносотенець посмів кинути болотом на колекторів, брешучи всюди, що люди які занимались збіркою, не заслали сих грошей у властиві руки, але позабирали собі.

Я, яко один з колекторів, раджу тобі, щоби ти місто ширити такі підлі клевети, піддаєсь лікарській операції і вложив собі пату клепку до голови а тоді як прояснить ся трохи в ній, взяв до рук сього річні числа „Свободи“ звідки довідаєш ся, що колектори (також і в Белфорі) заслали свої збірки до головного колектора д. І. Ардана, який знова вложивши як слід справоздання, заслав всі гроші у властиві руки.

Зазначую, що в „Свободі“ були подані імена всіх жертвогелатів а також в ч. 12 і 14 з с. р. поіменний спис жертвогелатів з Белфор.

Той сьм чорносотенець хуліган виступає завзято против нашої Читальні і взагалі проти всего, що несе між наш народ науку і просьвіту.

Я яко секретар Читальні раджу єму, щоби перестав кинити.

Бронять ся люди від скажених собак, оборонять ся і від тебе.

1182

Р. S. Заразом повідомляє ся членів „Української Читальні“, що тепер, по жнивях — по роботі Читальні буде знова отворена і збори відбудувати муть ся в тім самім місці і часі, що перед жнивнями.

Волод. Гривнак.

Лікарі вірять в него

По шпиталях і в приватній практиці, в Америці і заграницею, визначні лікарі уживають

Д-ра Ріхтера Комбічного

Пейн Експелеру

як средство на Руматизм, Гостець, Невралгію, Болі грудий і членів.

„Я вживав Дра Ріхтера Комбічного Пейн Експелеру в мойй практиці. Сьвістно могу сказати, що сей лік втрапий приносить значну полекту в мускулярних руматизмі, гістці і невралгії.“

J. M. Thompson, M. D.

386 Clinton St., Brooklyn, N. Y.

Приготований під наглядом лікарів згідно з острим німецьким законом.

У всіх антиках по 25 і 50 центів.

F. AD. RICHTER & CO.

215 Pearl St., New York.

НОВИЙ СПОСІБ ЛІЧЕННЯ СУХІТ.

Др. Wright, великий учений оголосив недавно сьвітові свій винахід нової методи лічення сухіт.

Після його способу можна буде запобігти сій страшній недугі і вилічити єю цілковито через щізнєне. Маємо надію, що роблені тепер в цілому сьвіті проби удадуть ся, однаковож і в таких случаю завжди найважнішим услівєм виліченні буде удержане свого тіла і організму в відповідній силі.

Одиноким способом осягнення ської діли є удержуване органів травлення в належитім порядку і сильнім стані. Як що лишень травленє починає ставати ся нерегулярним, сьчас Ви повинні уживати Трієра Еліксіру Гіркого вина. Він знаменито зміцнить органі травлення і приновить їх до прийняті стравлення усякого корму, замінюючи сьї корм на обильну кров; а се є підставою усякого життя.

Еліксир Трієра є помічний до відзискання апетиту і сили. Заховуючи фізичну силу, не можете піколи дістати сухіт: У всіх антиках.

Jos. Triner

799 S. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

ПРЕДСТАВЛЕНЄ.

Братство сьв. Володимира в Нью Йорку устроєє Амарторське представленє „Страйк“ в суботу дня 16 Новембра, в Галі Manhattan Луценш, число 66-68 E. 4 Str. з слідуючою Програмою:

ОСОБИ:

Володимир Піцскаевич ..... п. Б. Мельняк.
Ресейтій ..... п. А. Вислечу
Настуля, єго дочка ..... п-ї Санічка
Маруся, подр. Насті ..... п-ї Буцада
Іван, жидів. попиач ..... п. А. Петрів
Семен, академик ..... п. Й. Заплатинський
Вас., мол. газда ..... п. М. Нещинський
Васильях, єго жена ..... п-ї О. Буцада
Никола, мол. парубок ..... п. М. Угорчак
Матій ..... п. В. Мазур
Мордко, арендар ..... п. Я. Сипяк
Павлушко, школяр ..... п. І. Скорбало
Юрко, Піколяр ..... п. І. Наконечний
Жандарм ..... п. Тимків
Рексисер ..... п. А. Цурковський
Дірегент сьвіту ..... п. М. Гузич
Музика під управою п. П. Гуменюка.

По представленю Баль. За добру забаву і обслугу-ручить балевий Комітет

Я. Корнат преде.

А. Шеремета касієр.

6-6

К. Наконечний скр.

ПЕРШИЙ, ВЕЛИКИЙ РУС-КИЙ БАЛЬ

Устроєє бр. сьв. Андрея в Лорейн, Огайо дня 16-го нов. с. р. в Carek Hall, 422 Charles Str. Початок о годині 6 йй вечером. Вступ 35 цят. Жінки даром.

На баль сей запрашає ся усіх чесних Русинів і Руснок так з міста як і з околиці. Музика знаменита, ческа.

За добру забаву ручить комітет:

Іван Шурган

Мих. Галинка

6-6

„SWOBODA“

(LIBERTY)

The Ruthenian Weekly

published every Thursday at

44 Hudson St., New York, N. Y.

Published by

Auth. Publishing & Exchange Co.

Anth. Curkowskyj, editor,

Terms: Two dollars a year.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter December 21, 1906 at the post office at New York, N. Y. under Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода“

Газета для руского народа в Америкі і орган „Р. Н. Союза“. Виходить щотижня в Четвер і коштує:

в Америці на 12 місяців... \$2.00

в стар. краю на 12 місяців \$2.00

в Америці на 6 місяців... \$1.00

Оплатувати газету треба в перед.

Гроші треба посилати в реєстрованим листі, або через експресовий, або поштовий money order (моні ордер). Money order, то є карточку, котру доставляє від почтара або агента на експресовій офісі, пішлить нам, без того ми не годні гроший приймати.

Адрес:
„SWOBODA“
44 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.

Кто хоче, щоб його адрес змінили, мусять подати нам, крім цього, також свій старий адрес.

Звідки взяли ся і що значать назви „Русь“ „Україна“?

(Дальше.)

Ось такий переверот наступив, як сказано, наслідком великого але — на жаль невдачного повстання Руси-України проти Польщі. Національне повстання Руси-України під проводом Хмельницького не увінчалось корисним для нашого народу кінцем. Близько мільон душ найшло смерть в тих наших борбах о свободу і незалежність, ріки крові сполокали весь наш край, тисячі могли засіяли всю нашу країну, тисячі сіл і міст лягли в пощаді і руїні, цілі провінції обезлюдніли, добробут і культура занепадали у безнастанний військовий метушня. Наш Нарід десятки літ топив свою кров цілими ріками, руйнував себе економічно, занепадав культурно, борючись за свою незалежність, а все те пішло на марне. Не вина в тім великого „батька“ Богдана Хмельницького, ані не вина його наступників: Виго-ско-го, Юрія Хмельницького, Дорошенка, Мазепи, Гордієнка і т. д. Вони ті великі патріоти, бажали якнайкраще для нашої Вітчизни, але не їх сила була плісти протав тих нещасливих обставин, що складали ся (проти їх волі) на невдачу нашої борби о свободу. Всі вони бороли ся понад сили і в кінці падали, зломані нещасливим складом обставин. Богдан Хмель-

ницький, а так само вичислені що-до його наступники, мали на ділі виявити всі наші землі відчувати їм кормити та злучити їх в сильну, незалежну, цвітучу і щасливу українсько-руську державу-республіку. Це найбільше сили мав до того Богдан Хмельницький та його силу підкреслили дві некорисні обставини. По перше всі сусідні держави (Польща, Московщина, Крим, Румунія і Туреччина) були противні утворенню сильної і одноцільної українсько-руської держави та клявали її зі всіх боків. А по друге, так серед самого, нашого народу не було те на стільки політичного розуму і солідарності, аби докопати так важкого і великого діла. Нарід наш поділив ся відразу на дві ворожі класи: „кармазинів“ — стріпну і поспільство черв, з яких кожда піднувала свої класові інтереси борючись між собою, шукаючи в тім класовій боротьбі сдва против дру-гої підмоги у Москві, а жертвуючи в заміну за сю підмогу дуже часто автономні права цілого краю на користь Москви. Нарід наш був в силі підквати Польщу, але не ставало вже в него ні якої сили ні політичного розуму, аби довершити революційного діла і забезпечити трівежне життя своїй молідій, те не утунтованій державі. Недаром сьвітає про сі часи наш геній-поет, Тарас Шевченко:

„Хвалите ся, що ми Польщу
„Кольсь завалили!
— Правда ваша! Польща впала,
„Тай нас роздавила.“

Ось так доля України загнала неначе в брудні колеса, в якім переплітала ся борба України за державну незалежність з борбою двох українських класів поміж собою. Сила молодого українського гетьманства розточувала ся, автономні права загубили, внутрішня ворожнеча класів підкопувала хитро Московську, яка підмогала на переміну то старшину то поспільство — зростала і вводила заколот та ослаблене в молоді слабі зорганізовану українську державу. Борючись сама тяжко о кождий рік свого автономічного життя козацька Україна тим більше не могла вже сил на визволені решти наших земель (Поділля, Галичини, Волині і т. д.) та на злучені їх з собою. Тим часом сусідні класи, з усіх боків українського гетьманства: Московська, Польська, Татарська, Туркська руйнували його, торгували са о него, роздирали його, на шматки між собою. Великий рух, викликаний Богданом Хмельницьким, пішов на марне, наче та ріка що загибає у піску пустині або гине у мокляках. Надмірне число ворогів-сусідів та брак єдності у нутрі підкосили сей рух уже в перших роках, за Богдана Хмельницького, а звели його ні нащо по смерті великого вождя. Вийшло на те,

що Польща, ударена тяжко підупала. Україна-Русь мимомовно великих зусиль не вибила ся на волю, лише виточила свою кров, а скористала з усього Московщини, скинувши притягом 150 років автономію ослабленої України та розбивши її сім'ю підупавшу Польщу. Повстання Хмельницького доконало тим способом того, що Московщина стала головною силою єдиної Європи. Не так склало ся як ждало ся. Замість себе, ми видвинули собі нового, ще тяжшого і сильнішого ворога — Московщину. Ось в тім лежав сумний кінець козацьких повстань. Ось тут лежить ключ до зрозуміння нашого тяжкого положення у останні часи, до нинішнього дня.

Видвигаючи ся на головну силу східної Європи, московське царство — як уже сказано — починає звати ся „Росією“ або „російським царством“. Се імя починає ся від царя Петра I-го (Великого), а укріплює ся за царів Катерини II-ї і цю продовжала політику Петра Великого. Петро I-ший і Катерина II-га звуть „московський“ нарід „російським“ народом, а себе „російськими“ або „російськими“ царями. Натомість забороняють вони вживати назви „московський“, „московське царство“, „московський нарід“, „Московщина“. Рівночасно з тим, як на означені своєї московської держави царі впроваджують урядово назву „Росія“ або „русское государство“ („государство“ — монарх цар) — починає набирати чим раз більше національно-політичного значіння слово „Україна“, яке означене нашої землі і на-родности. Натомість і в Московщині і на Русі-Україні майже загибає старосвітська назва „Русь“.

Звідки ж взяли ся ті нові слова „Росія“ і „Україна“, чому вони увійшли в уживані на означені двох різних земель на місці давнього слова „Русь“ або „руська“ земля — та чому давнє слово „Русь“ притягом 18-ого і 19-ого віку стало загубити? Про се тепер коротко скажемо.

Перше вяснимо, звідки взяло ся слово „Росія“. Отже треба знати, що єсть се слово грецьке (по грецьки пише ся: Россія), а значило воно давними часами то саме, що „Русь“. Давні Греки-Візантійці (з Царгороду), від яких Володимир Великий прийняв Христову віру, писали назву „Русь“ по своему: Россія Коли в Київі славний митрополит-патріот, Петро Могила, зажив околи р. 1600 т. зв. Могилянську Академію, в якій головною учено старогрецької мови, (було се мало що перед повстанням Хмельницького), тоді деякі наші київські, духовні вчені переймали і собі з старогрецької мови слово „Росія“ замість „Русь“. Йім здавало ся се більше по-вченому, не спроста. Як же

цар Петро Великий став вводити різні реформи в Московщині, то він покликав сотки наших учених людей з київської, могилянської Академії на єпископів, професорів і т. п. до Московщини. Разом з ними перейшло до Московщини і слово „Росія“. Цар Петро був не лише енергійний реформатор, не лише немислосердний деспот-гнбитель, але і дуже хитрий політик.

(Дальше буде).

Чи не кривославіє.

Наші задофанці москалі з під Горлиць все горляють, що їх віра, т. е. російське царство, найщирше і найсправедливіше (истинная). Знаємо о тім, що до царства пристало найбільше шкідливих, всякого роду обманців, і спекулянтів, котрих далось російським батькам всякими агітаціями притягнути до тої „истинної вери“. Розумієсь, чесна людина там не буде довго при них збавлятися — доказом чого най послужить от сей факт, що в Cleveland, О. люди помалу вертають назад до своєї віри. Задофанці мало не показують ся із злости. Батькошка в церкві горлає, — так, що мало мури не розсипаються та хвалять свою веру. Найгірше батьку розслостило тое, що єму вік такий член, котрий був 15 літ при єго церкві, а тепер повинчав ся в нашій церкві і вернув назад до своєї прадідної віри. Задофанці, аби пімститись на нім за тое, не хотять єму виплатити посмертну заемогу із „Взаїмної допомоги“ по єго першій жені; закидують єму, що він незаконно жив зі своєю першою женою.

Аби познакомити наших шанов. читачів про причину обширнішого, так зазначу, як та справа малась.

П. Ів. Удич перед 17 літами взяв зі своєю першою женою слюб в „корті“ тогди ще не було жадної церкви в Київлянді. Отже коли оснувалась царославна церква, він пристав до них і був аж до тепер; жена померла тому 3 місяці. Розумієсь, що сповідалась она у батюшки Капанадзого, і він сам єї похоронив.

І булоб все all right, було би все тихо і хорошо. Однак п. Ів. Удича тронула гадка на старі літа вернути назад до своєї віри; так він і зробив. Царославні посіпаки, аби єму відплатитись за тое, постановили не заплатити заемогу по жені і дали за причину, що він не присягав в церкві. Се поминувши, бо нас там мало що обходить тое, чи заплатять єму, або ні. П. Удич витягнув з корту витяг, т. е. слюбний лист, і здаєсь, що они мусять єму виплатити, чи хотять, або не хотять.

Мене лишень тое задивляє, як они могли того чоловіка тримати в братстві і мати за православного (истинного) християнина, а тепер так раптом виявили

їм, що они на одні суті. Ну! чи не кривославіє то? Фарисей ви, на що людям засліплюєте очи та чванитесь вірою православною? Чому не тримаетесь заповідий як наказує віра православна? Ви служите лишень мамоні та за рублі — та всякими штучками заважаєте людям до себе — а ту штука вам не удаєсь. І Бог дасть, що всі погубите із лиця землі.

Тепер ми пізнаємось на вас — що то ви вовки в овечій шкурі. Тепер ми видимо, що то ви за православні. Ній буде чоловік і неморальний, найбільший шкідливий, як хвалять царя і царських посіпак, тоді він ваш брат та закриваєтє всі свої і єго гріхи перед сьвітом. Того ми не лякаємось, що то ви визнаєте нашу віру калікуцкою. Я в тім вірі родив ся і гмарити хочу з нею. Бо хто своєї віри і народности, зовго батька не планує, цураєсь, того Бог карає. А така судьба Вас не мине!

Православний.

Нових 10 центів.

Нова і блискуча десять центова штука випала з під штемпеля у рядовий меника. Сьвітлячок блискуча, цікаво покотила ся у сьвіт. витана усіма сердечно, радісно. З твердих, грубих пальців робітника, що єю вибив помандрувала у звичку з многими своїми посестрами до величезної, кам'яної будівлі, де обережно захована була у залізній скрині. Одного дня відчинено скриню, роздерто паке-т, де вона зі своїми посестрами спочивала і від ської хвилини почало ся дійсне життя десять центової монети. В купі з кількох найдцятма, засмарованими і помятими паперовими дьярами дісталась ся вона яко місячна платня до рук одного урядника. Позаяк дув по дорозі дуже холодний вітер, вступив він по дорозі до одного сальону де, щоб розігріти ся, випив стакан віски.

Він довго глядів по кишнях за дрібною монетою але там, крім ключа від хати не було нічого. Тоді мовчки роздер він конверт, де була його „пейда“, винав в відаім нових десять центів і залатив грубою сальоністови. Сей видав їх в сій хвилині одному, що прийшов по пиво. Нових десять центів помандрувало до вонаючої тютюном кишні свого нового власителя незвичайно зацікавлені, як довго там заживуть. По кількох однак годинах потихоньки всунула ся якась рука до кишні і з найбільшою оосторожно-стю вибрала з віди разом

з иньшими грішми і нових десять центів. Властитель кишні іменно був заснувач його жінки, користуючись нагоди, вибрала гроші, щоб, хоч на пару хвилин заспокоїти голод дрібних, і обдертих діточок. „Злодій!“ — почувло нових десять центів, як жінка прошипіла — „знова пропав усе!“ — і горячих кілька сліз уляло на блискуче срібло. І се були перші, кривавими слізами хрестини нової монети. З рук жінки помандрували в них 10 центів до рук вугляря. Сей, з иньшими грішми віддав їх старенькій бабусі. В єї хаті був тиф, тому 10 центів помандрували в скорі до аптеки за медицину. З аптеки пішли у руки кондуктора а сей подав далше одній дівці. Сеї передала бучерови а сей купив за них цукорки для своєї дитини. В склепі видано їх одній служачій, яка звернула їх своїй пані. „В сам час мені нагодилась —“ сказала ся зачинаючи рукавички, взяла десять центів у свої перлові зубки, щоб потом сховати їх у малесеньку мотушку. Щогару тижнів пізнійше отся пані померла на тиф, десять центів довідали ся про се доперва в годо, коли стріли ся случайно у гандяра збіжем з одним витертом, стареньким центом, з яким запізнали ся в мотушці сеї пані. Сей передав їх сльпому жебракови, який вечером вплив ся до нестями. Тоді десять центів помандрувало случайно у сплювачку а звідти у канал. Там случайно яздрів їх хлопчина, що продавав часописи, який держучи їх опять у зубах видав їх одному багатому добродієви. І кілька разів сих десять центів було в брудних руках та знов у устах людських, про се напевно не могу сказати. Щоднак сих „нових“ десять центів було еще не один раз причиною зараження всьлякими ведугами, про се я можу зовсім певно сказати. „Гроші не смердять!“ — але і люди не вмють думати.

A. 2.

ДІВЧАТА УВАЖАЙТЕ!

Если потребуєте роботи, если хочете дістати добре заняття, голосіть ся до Intelligence office у P. Malinowska 104 Morris Str. Jersey City, N. J. 4-4

Гомстед, Па. бр. сьв. Арх. Мик. від. 23.

визнає слідуючих членів, щоб кождий з них в протязу 14 днів голосив ся у секретаря Брагва. Імена тих членів сьуть: І. Голіндьяк, Т. Полячок, І. Іваночко, Й. Гавчила, Анд. Гела, М. Лебедь, і Ів. Ковальчик.

І. Еван-секр.

П. Феш-предс.

„EMPIRE SPECIAL“ in 23 JEWELLED
Добрий Колійовий Годинник.

Найліпший вигарок, колинебудь офірований за таку ціну, спеціально вибраний, добрий регулятор. Правдиві, оригінальні, добрі окладники. **ГВАРАНТОВАНИЙ** на 30 ЛІТ. Один з найстаріших вигароків сьвіт пішли сей годинник на якунебудь адресу за отриманням 6.25 дол. або за посиланням до нашого найбільшого офісу експресового до огляду єго. Если не подобаєсь вам — не платіть, але если зауважите, що вигарок рівняє ся 35.00 дол. нолітовому загальному запла-тій на експрес 6.25 і копт пересилки. Один вигарок даром як купити. Катальог за дармо. Адрес: R. A. FLETCHER, 32 Dearbon St., Chicago, Ill.

JUST PROOF

Справозданє касове

„Рус. Нар. Союза“ за мѣсяць Септембер 1907 г.

Число Виділу	Назва Братства	Розмір
1	Shamokin, Pa., Бр. сьв. Андрея.....	29 52
2	Mt. Carmel, Pa., Бр. сьв. Дим.....	48 1
3	Olyphant, Pa., Бр. сьв. Ів. Хр.....	263 11
4	Jersey City, N. J., Бр. сьв. О. Ник.....	100 82
5	Mt. Carmel, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	75 3
6	Brownsville, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	155 64
7	McAdoo, Pa., Бр. Пр. Богород.....	166 57
8	Elmira, N. Y., Бр. сьв. Михаїла.....	49 35
9	St. Clair, Pa., Бр. Пр. Богород.....	70 03
10	Ansonia, Conn., Бр. П. і П.....	100 36
11	Waterbury, Conn., Бр. сьв. І. Хр.....	29 58
12	Yonkers, N. Y., Бр. сьв. Ів. Хр.....	69 64
13	Troy, N. Y., Бр. сьв. О. Ник.....	38 70
14	St. Louis, Mo., Бр. сьв. Мих.....	95 44
15	Buffalo, N. Y., Бр. сьв. Ів. Хр.....	49 24
16	Lansford, Pa., Бр. Пр. Богород.....	226 94
17	West Pawlet, Vt., Бр. Пр. Бог.....	18 12
18	Seymour, Conn., Бр. сьв. Ів. Хр.....	30 71
19	Priceburg, Pa., Бр. сьв. Василя.....	83 31
20	Jessup, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	76 41
21	Mayfield, Pa., Бр. сьв. Кир. і М.....	20 26
22	Manown, Pa., Бр. сьв. О. Ник.....	21 19
23	Homestead, Pa., Бр. сьв. Мих.....	62 06
24	Shamokin, Pa., Бр. сьв. Йосифа.....	21 46
25	Trauger, Pa., Бр. сьв. Ів. Хрес.....	70 18
26	Belle Vernon, Pa., Бр. Пр. Бог.....	42 23
27	Glen Lyon, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	57 43
28	Mahanoy Plane, Pa., Бр. сьв. Іані.....	118 90
29	Rhone, Pa., Бр. сьв. Спаса.....	36 71
30	Breslau, Pa., Бр. сьв. Андрея.....	99 68
31	Eleanor, Pa., Бр. сьв. Арх. Мих.....	45 19
32	Trauger, Pa., Бр. сьв. П. і П. за Авт. і Сеп.....	250 35
33	Northampton, Pa., Бр. Пр. Бог.....	264 52
34	Old Forge, Pa., М. Р. Н. С.....	14 81
35	Whitney, Pa., Бр. Трех Сьвят.....	50 54
36	Scottdale, Pa., Бр. сьв. І. Хр.....	56 85
37	Chisholm, Minn., Бр. сьв. Ник.....	49 49
38	Auburn, N. Y., Бр. сьв. Ник.....	81 30
39	Syracuse, N. Y., Бр. сьв. Ник.....	58 40
40	Seranton, Pa., Бр. сьв. Іані.....	157 71
41	Westmoreland City, Pa., Бр. сьв. Мих.....	40 96
42	Passaic, N. J., Бр. сьв. О. Н. к.....	82 85
43	Simpson, Pa., Бр. сьв. Василя.....	34 67
44	Mt. Carmel, Pa., Сестр. Пр. Бог.....	9 17
45	Philadelphia, Pa., Тов. „Любв“.....	49 13
46	Plymouth, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	179 26
47	Ambridge, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	61 52
48	McKeesport, Pa., Бр. сьв. І. Хр.....	149 44
49	Powhatan, W. Va., Бр. Пр. Б. г.....	19 26
50	Desloge, Mo., Бр. сьв. І. Хр.....	22 01
51	Yatesboro, Pa., Бр. сьв. Мих.....	28 39
52	Holyoke, Mass., Бр. сьв. Ів. Хр.....	64 48
53	Pittsburg, Pa., Бр. сьв. О. Ник.....	289 53
54	Terryville, Conn., Бр. сьв. Мих.....	15 38
55	Carnegie, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	119 04
56	Allegheny, Pa., Бр. Пр. Богор.....	56 43
57	Cohoes, N. Y., Бр. сьв. П. і П.....	13 91
58	Ramey, Pa., Бр. сьв. Волод.....	118 23
59	Everson, Pa., Бр. сьв. Ів. Хр.....	32 73
60	Baltimore, Md., Бр. сьв. Анії.....	16 75
61	Duulo, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	77 79
62	Monessen, Pa., Бр. сьв. Ів. Хр.....	78 52
63	Ford City, Pa., Бр. сьв. О. Ник.....	68 19
64	Gradatim, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	7 46
65	Elizabeth, N. J., Бр. сьв. Волод.....	40 94
66	New York, N. Y., Бр. сьв. Анд.....	39 90
67	Butler, Pa., Бр. сьв. Арх. Мих.....	191 12
68	Ansonia, Conn., М. Р. Н. С.....	25 69
69	New York, N. Y., Тов. „Зоря“.....	38 42
70	Jersey City, N. J., Клюб Пост.....	64 35
71	Franklin Furnace, N. J., Бр. сьв. Ів. Хр.....	22 97
72	Alden Sta., Pa., Бр. сьв. Вол.....	61 25
73	Providence, R. I., Бр. Кв. Дан.....	10 89
74	Granville, N. Y., Бр. сьв. Юрія.....	21 40
75	Mt. Carmel, Pa., Бр. сьв. Вол.....	31 03
76	Newark, N. J., Бр. сьв. Ів. Хр.....	27 75
77	Yorkville, O., Бр. сьв. Стефана.....	30 67
78	Minersville, Pa., Бр. сьв. Ник.....	162 57
79	Meysersdale, Pa., Бр. сьв. Юрія.....	21 46
80	Pleasant Valley, Pa., Бр. сьв. Мих.....	72 02
81	Baltimore, Md., Бр. сьв. П. і П.....	45 —
82	New Alexandria, Pa., Бр. сьв. П. і П.....	110 02
83	Carnegie, Pa., Сестр. сьв. Любви.....	17 23
84	Canonsburg, Pa., Бр. сьв. Мих.....	49 22
85	Hazleton, Pa., Бр. сьв. Михаїла.....	154 69
86	Olyphant, Pa., Бр. Пр. Богор.....	53 23
87	Lancaster, N. Y., Бр. сьв. Вас.....	21 72
88	Cross Fork, Pa., Бр. Пр. Бог.....	16 18
89	Simpson, Pa., Бр. сьв. Вас.....	19 26
90	Centralia, Pa., Бр. сьв. Ів. Хр.....	13 24
91	McKees Rocks, Pa., Бр. сьв. Дим.....	82 50
92	Taylor, Pa., Бр. сьв. О. Ник.....	107 06
93	Newburgh, O., Бр. сьв. Йосифа.....	25 68
94	New Britain, Conn., Бр. сьв. Волод.....	54 24
95	Beaver Meadows, Pa., Бр. сьв. Мих.....	42 80
96	Pittsburg, Pa., Бр. сьв. Ів. Хр.....	121 7

Число вїдлїду	Назва Братств	Розмїст
110	Leetsdale, Pa., Бр. сьв. П. і П.	2136
111	Allegheny, Pa., Бр. сьв. Ів. Хр.	3085
112	Newark, N. J., Тов. Любов	2003
113	New Florence, Pa., Бр. сьв. Вас.	3134
114	Dunmore, Pa., Бр. сьв. П. і П.	6194
115	New Philadelphia, Pa., Бр. сьв. Мих.	3210
116	Chisholm, Minn., Бр. сьв. Мих.	1702
117	New York, N. Y., Тов. „Сїч“ за кїлїавгуст	1637
118	Pittsburg, Pa., Сестр. Пр. Богор.	1253
119	Latrobe, Pa., Бр. сьв. Михайла	5601
120	Spangler, Pa., Бр. Пр. Богор.	4954
121	Trenton, N. J., Бр. сьв. Ів. Хр.	19550
122	Trenton, N. J., Бр. Пр. Богор.	15 —
123	Scranton, Pa., Бр. Пр. Богор.	14213
124	Orinrod, Pa., Бр. сьв. О. Ник.	3815
125	Laquin, Pa., Бр. Арх. Михайла	363
126	Beaver Dale, Pa., Бр. сьв. Мих.	3692
127	Buffalo, N. Y., Бр. сьв. О. Ник.	1630
128	Lorain, O., Бр. сьв. Андрея	2411
129	Sykesville, Pa., Бр. сьв. О. Ник.	5172
130	Pittsburg, Pa., сьв. Фльора і Лав.	4505
131	Buffalo, N. Y., Тов. „Заєк. Укр“.	2236
132	McKeesport, Pa. Тов. „Заєк. Сїч“.	3760
133	Newark, N. J., Бр. сьв. О. Ник.	1960
134	Ernest, Pa., Бр. сьв. О. Ник.	4173
135	Smoke Run, Pa., Бр. сьв. Георгія	5992
136	Carnegie, Pa., Товариство „Сїч“.	7277
137	West Seneca, N. Y., Бр. сьв. Георгія	1498
138	Philadelphia, Pa., Тов. Ів. Наум	2123
139	Oil City, Pa., Бр. Пр. Богор.	4302
140	Youngstown, O., Бр. сьв. Мих.	4547
141	Little Falls, N. Y., Бр. сьв. Ник.	2904
143	Windber, Pa., Бр. сьв. Дмитрія	3537
144	New York, N. Y., Тов. Тасьмениця	3443
145	Alltoona, Pa., Бр. Пр. Богор.	4287
146	McKees Rocks, Pa., Бр. сьв. П. і П.	3556
147	Allentown, Pa., Бр. сьв. Мих.	3221
148	California, Pa., Бр. сьв. О. Николая	3182
149	West Seneca, N. Y., Бр. Пр. Богор.	3805
150	Irwona Pa. Бр. сьв. О. Николая	2247
151	Allentown, Pa. Бр. Пр. Дїви	1792
152	Homestead, Pa. Бр. Пр. Богор.	3745
153	Berwick, Pa. Бр. сьв. І. Кр.	4324
154	New Britain, Conn. Бр. сьв. П. і П.	1190
155	Perthamboy, N. J. Тов. Сїч	2157
156	Chattanooga, W. Va. Бр. сьв. П. і П.	1862
157	Donora, Pa. Бр. сьв. Дїм.	2486
158	New Kensington, Pa. Бр. сьв. Волод.	3507
159	Hickimer, N. Y. Бр. сьв. П. і П.	3445
160	Lincoln, N. Y. Бр. сьв. Іорія	2109
161	Tower City, Pa. Бр. сьв. П. і П.	3550
163	Elmington Alta Canada, Тов. Зоря	3218
164	North Hadley, Mass. Бр. сьв. І. Хр.	1329
165	Pittsburg, Pa. Бр. сьв. І. Богослова	824
166	Barnesboro, Pa. Бр. сьв. П. і П.	2889
167	Cumbola, Pa. Бр. сьв. П. і П.	2837
168	Amsteadam, N. Y.	1573
169	Scranton, Pa. Бр. сьв. І. Хр.	2518
170	Lhauncey, Pa. Бр. сьв. І. Хр.	1145
171	Pittsburg, Pa. Тов. Сїч	2025
Прїхїд за Септембер 6. р. е		9,593.85

З того розмет за Септембер:	8.828.13
За діги	265.33
За вступ. грам., відзн. і т. д.	377.96
До розмету за Август	122.43

РОЗХІД.

Івані Дзендзель Олифант, Па.	500.00
Андрею Вобак Фортеігя, Па.	250.00
Івані Куземчак Нью Фльоренц, Па.	1000.00
Михайлі Адзіма Мт. Кармель, Па.	800.00
Матвію Мороз Прайсоург. Па.	500.00
Івані Шелц Плімавт, Па.	1000.00
Анні Фортуна Алентавн, Па.	400.00
Юлії Семанішн Нортгемптон, Па.	400.00
Запомога Дмитрови Наконечний Йорквіл, О.	200.00
„ Івансви Бувяк Смокрон Па.	200.00
Сир. часть по бл. п. Ф. Добощ Нью Флор. Па.	435.72
„ „ „ Михайлі Маркус Бравнсвіл, Па.	456.50
Запом. Спириліонові Сімків Нью Йорк, Н. Й.	50.00
Статути рускі для Р. Н. С.	800.00
За орган Р. Н. Союза	861.60
Платня Головн. Уряду	165.00
За платничі книжочки і друки для Р. Н. С.	109.50
Експрес від розсилки статутів між відділи	89.40
Адміністрація Р. Н. С.	49.68
Разом розхід за Септембер есть	8,267.40
Зіставлене:	
Прихід за Септембер есть	9,593.85
Готівка з кінцем Августа була	38,344.21
Весь прихід есть	47,938.06
Розхід за Септембер есть	8,267.40
Готівка з кінцем Септембра есть	39,670.66
З того Сирітський Фонд виносить	23,213.18
Фонд резервовий	11,193.79
Фонд народний	1,070.12
Фонд бідних	1,070.12
Фонд розпорядимий	3,123.45
Разом	39,670.66

К. Кирчів, гол. предсід.

А. Шаронъ, гол. касіер.

С. Ядловский, гол. секр.

**В місяцю Октобрі при
ступило до Р. Н. Союзу
368 нових членів.**

368 **НОВИХ** **ЧЛЕНІВ.**

в. 169. Ваціндак Іван
Рудий Василь
Касаніч Іван
в. 3. Марусия Марія
Сепечич Антін
Крейпак Юрко
Ставиский Тимко
Боднар Василь
Хайневич Митро
Сполський Стефан
Шямончак Василь
Слепжак Яків
Крайняк Йосиф (дитина)
„ Стефан „
Смакула Михайло „
„ Андрей „
Марусин Михайло „
в. 10. Дядяк Іван
Яскізна Василь (дитина)
в. 118. Завіська Марія
Цаньчак Катарина
в. 163. Головач Семен
Рудик Михайло
Захарук Іван
в. 4. Бобичко Михайло (дит.)
в. 167. Урбан Михайло
Круль Валентий
в. 61. Андечка П. Михайло
Бочко Іван
Млинаруч Андрей
в. 110. Бесинтер Йосиф
в. 28. Лешко Михайло
Волішник Василь
у. 158. Мельник Петро
Целенюк Яков
Дмитрів Олекс
в. 31. Ковальчик Петро
в. 159. Піліховський Антін
Ридзевскій Петро
в. 116. Крушовський Никола
в. 85. Янків Леп
Бараник Андрей
Гончаків Михайло
в. 109. Жук Кароль
в. 30. Бучма Осиф
Смаргонський Стефан
Савка Леон
в. 53. Котловий Павло
в. 16. Кіч Іван
Белей Іван
Панчур Іван
Гриб Петро
Грицик Павло
Ліпий Фрега
Таштич Федор
Маскаль Антін
в. 136. Штифур Данько
Бущіба Франц
Вайіс Яков
Мандзюк Никола
Вайс Андрей
Вирнас Франчер Юзо
Паковіч Петро
Цар Іван
Гербіч Антін
Джулач Стефан
Цаляц Марко
Еластедіца Іван
Жеррій Стефан
„ Антін
Ножіца Мате
„ Никола
„ Петро
Станчак Евстахій
в. 28. Онуфрия Михайло (дит.)
в. 25. Галь Андрей
в. 148. Курпіль Іван
Лвелька Стефан
в. 102. Ворощак Михайло
Недбальський Петро
Семчук Павло
Кеба Іван
Гайовий Роман
Чичота Федор
Марко Михайло
в. 155. Терепенко Лешко
Ходак Петро
Бордіак Юлія
Костюк Мирон
Годуцька Іван
в. 130. Цвайло Б. Яков
Блимович Василь (дит.)
в. 161. Тохт Михайло

в. 131. Болодій Яков
Останчук Кость
в. 37. Сорока Дмитро
в. 119. Кяпін Михайло (старш.)
Кісс Леа
Галінка Михайло
Юшка Іван
в. 92. Сокольський Онуфрей
Цибух Петро
в. 63. Красівський Андрей
в. 126. Балаки Федор
Гомняк Василь
Степанчак Дмитро
в. 9. Кудлик Йосиф
„ Семен
Юрша Василь
Сарапчак Михайло
Грендьо Йосиф
Стефанський Стефан
Рейник Йосиф
„ Іван
Кудлик Михайло
в. 95. Друган Грць
в. 51. Сидорович Василь.
в. 152. Василь Анна
Єстов Мар'я
в. 62. Пецка Михайло
Чорножицький Никола
Дуда Марія
в. 27. Тиндик Дмитро
Сєвулич Василь
в. 65. Мінта Петро
в. 40. Чайко Андрій
Гомєвчук Ілько
Бойко Михайло
Лагончак Іван
в. 140. Сауля Іван
в. 123. Голяс Петро
Лямар Луць
Павлашин Андрей
Сабівчак Іван
Пазєнтий Лев
Корицький Стефан
Василик Марія
„ Василь
в. 87. Грицко Тимко
в. 93. Зівчак Йосиф
в. 59. Когут Антін
„ Йосиф
в. 78. Сошник Стефан
в. 17. Феніч Микола
Стец Іван
„ Стефан
Дунда Стефан
Сивак Петро
в. 33. Шевчук Іван
Бомба Андрей
Сячок Теодор
Пендик Іван
Довбан Микола
Цимбаліста Михайло
Терпина Анна
в. 171. Тов. Запор. Січ в. Шітс-
бург, Па.
Урбан Никола
Сірий Дмитро
Сирко Теодор
Содомир Михайло
Скрабут Антін
Карпенський Антін
Лазинга Андрей
Тателер Сохан
Станшин Йосиф
Сибадло Іван
Ланцавський Михайло
Тимоцько Іван
Ортинський Александер
Бережницький Евстахій
Негребецький Антін
в. 67. Садлик Іван
Голота Іван
Кріль Іван
Ольшеняцький Йосиф
Федак Йосиф
Струтинський Василь
Новосад Василь
Сівняський Михайло
Калюга Кость
Кокотен Андрей
Подобинський Стефан
Воленський Микола (дпт.)
в. 107. Хакас Стефан (дпт.)
в. 52. Накрайко Михайло
в. 99. Заяць Стефан
Гуменний Презант
в. 47. Баладнат Федор

СПРАВИ „СОЮЗА“

Отець духовний „Союзу“:

o. Стефан Макар, Phone 46-12
11 May St., Ansonia, Conn.Головний Уряд „Р. Н. С.“ на
роки 1906-1908.

Председатель:

Константин Карків,
140 Essex St., Jersey City, N.J.

Місто-председатель:

Іван Парилляк, Terryville, Conn.

Касієр:

Алексій Шарпмонь,
624 Pine & Franklin St., Sha-
mokin, Pa.

Секретар фінансовий:

Семен Ядловський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий:

Теодозій Лабовський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:

Т. Галпаш, Shamokin, Pa.
Лев Моніт, Lansford, Pa.
Михайло Беля, Holyoke, Mass.
Матій Семенюк, Sayre, Pa.
Андрій Овсак, Trauger, Pa.
Ф. Поливка, Hazleton, Pa.

Контрольна Комісія.

с. Л. Левицкий, Shenando h, Pa.
Осип Стегевич, Shamokin, Pa.
О. Калакука, Jessup, Pa.

Головний організатор:

Семен Ядловський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Вступайте до Союзу!

„Союз“ — однією рус-
ко народна організація в
Америчі.Принймає членів від 1
року до 40 літ життя.

Вступне після літ.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

В разі смерті члена класи „А“
(після посмертне) \$1000.00.В разі смерті члена класи „Б“
половину посмертного \$500.00.
Посмертне за жінку або мужа
члена класи „А“ 400.00 дол.
Посмертне за жінку або мужа
члена класи „Б“ 200.00 дол.
Посмертне за діти від 15.00
до \$300.00.В разі утрати: а) обох очей
літ або рук \$1000.00.б) одної руки, ноги або ока
\$200.00.Сам отець родини в шпиталі
близько \$150.00.Хто хоче вступити до
Союзу, має вписатись
також до братства, яке на-
лежить до Союзу.

Важне

для Н. Н. Секретарів
Р. Н. СоюзуПовідомляю раз на все,
що всі гроші належачі до
класи Р. Н. Союзу, посиде
ся так: на money-order ах
або чеках виписує ся імя
Alex Shazhou, Shamokin,
Pa. Далше так записаний
money-order або чек не по-
силає ся до Голов. Касієра,
але wraz з виказами до
Голов. Секретаря. Головний
секретар опісля відсилає їх
до Голов. Касієра.С. Ядловський,
Голов. Секретар.

Читайте і

На підставі ухвали Конвен-
ції „Союзу“, кожне братство
приналежить до „Союзу“, по-
винно мати оті книжки:1) Книжку членів (імен-
солов).
2) Книжку місячних скла-
док.
3) Книжку касову і прото-
колову.На сі книжки повинно кожне
братство заслати 5 доларів до
класи „Союзу“.Ч. 347 КВІТ 400.00
на чотирьох доларів, котрі п.
Йосиф Баран отримав яко по-
смертну заповітку по жені Ма-
рині з Головної Каси Р. Н. С.
в Америці.McKiesport Pa. 4 Nov. 1907
Йосиф Баран.

Свідки:

а) Генри Фуестоне

б) А. Галашинский

Від місцевого Уряду Р. Н.

Союзу в Америці. Відділ 48.

Петро Фрінчко пред.

А. Галашинский скр.

Ч. 346 КВІТ 400.00
на чотирьох доларів, котрі п.
Григорій Хомяк отримав яко по-
смертну заповітку по жені Ка-
тарині з Головної Каси Р. Н.
Союзу в Америці.

McKiesport Pa. 1907 p.

Григорій Хомяк

Свідки:

а) Гриць Федан

б) А. Галашинский

Від місцевого Уряду Руского
Народного Союзу в Амери-
ці. від. 48.

Петро Фрінчко пред.

А. Галашинский скр.

Ч. 342 КВІТ 1000.00
на тисячу доларів, котрі п. Ге-
лена Уніско отримала яко по-
смертну заповітку по мужу
Павлі з Головної Каси Руско-
го Народного Союзу в Америці.
McKiesport Pa. 4 Nov. 1907.

Гелена Уніско

Свідки:

а) Ц. Р. Шав

б) Йосиф Станчак

Від місцевого Уряду Руского
Народного Союзу в Амери-
ці. від. 48.

Петро Фрінчко пред.

А. Галашинский скр.

Рух

в відділах Р. Н. Союзу.

ПОВІДОМЛЕНЕ.

Отсим повідомляю всіх ПП.
секретарів і членів Р. Н. Союзу,
що всі грамоти класи „А“ озна-
чають, що член платить на ці-
ле посмертне т. е. 1000 дол.;
грамоти класи „Б“ означають
члена на половину посмертного
т. е. 500 дол.

З поважанем

Т. Лабовський.

Аллементи, Па.

Братство сьв. Івана Хрестителя,
Від III.має в другу неділю по першій
мітині і запрошає всіх членів,
аби ся поєхали та щоби по-
вишачували старі довги.

Іван Івань, предсідатель.

Іваніцкій Михаил, секретар.

Павло Лапчик, касієр.

К. ПІВЛЕНД, О. Бр. сьв. П. і П.
ВІД. 102подає до загальної відомості,
що в місяці Новембрі приймає
до братства нових членів без
вступного.

С. Брунарекий, прде.

В. Мосиак, кас.

А. Качата, скр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. ТОВ.
„ЗАПОРОВСКА ОІЧ“ ВІД. 155
подає до відомості усіх Русинів,
що в місяці Новембрі і Децембрі
приймає ся нових членів без
вступного до товариства і Р. Н.
Союзу.

К. Полешак,

секр.

AUBURN, N. Y.

бр. сьв. О. Николая відділ 38.

Подає до прилюдної відомос-
ти, що в місяці новембрі і де-
цембрі буде приймати без
вступного до братства. До Союзу
буде приймати ся до 35 літ
без вступного а від 35 до 40
літ за половину вступного.

М. Полянський пред.

Т. Рошко скр.

БОТЛЕР, ПА.

бр. сьв. Михайла від. 67
повідомляє всіх своїх членів,що річний мітинг відбуде ся
дня 17 новембра 1907 в церков-
ній галі Початок о 1-ій год.
по пол. Порядок: 1) справозна-
не касове за минувший рік. 2)
вибір нового уряду. Хто не
явиться без важної причини
заплатить 50 цит. а урядник
1 дол. кари.

Гр. Павук прд.

Ю. Креницкий скр.

ВІКСБЕРИ, ПА.

бр. сьв. О. Николая від. 99
повідомляє своїх членів, що
річний мітинг відбуде ся дня
16 лист. с. р. точно о 7-ій год.
вечером. Обрахунок каси з по-
пер. року і вибір нового уря-
ду. Принимати буде ся нових
членів за половину вступного.
Не явившийся підпадає карі
післястатутів.

Н. Воробій прде.

А. Шкробак скр.

Ол. Савіцкий кас.

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ

як пошукування знакомих, оголо-
шення балів, представлень, схо-
дин і т. п. друкуємо в „Свободі“
по ціні одного цента від слова
за оден раз. Грші треба пряс-
лати наперед.

ВЕЛИКИЙ БАЛ

устроєє Братство Сьв. Отця
Николая Від. 53 Р. Н. Союзу
в Пітебург, Па. дня 21 Новем-
бра с. р. на Пр. Сьв. Арх. Ми-
хайла в галі „Просвіти“ на 7
улиці на 88. в Pgh. Початок о
7-ій годині вечером. Вступ 50
цят. і 25 цит. Музика буде най-
лутша, покріпитись буде чим хто
тільки забажає. За забаву ручить
Уряд брацкій.Николай Войтович, прде.
Михайло Дмитрів, касієр.
Петро Патуляк, секр. 4-6

ЗАПРОШЕНЕ.

В неділю дня 17-го Новембра
с. р. відбуде ся посвячене но-
вої рускої гр. кат. церкви в
Binghamton, N. Y. якого довер-
шить Мреосев. Епископ С. С.
Ортинський. На се торжество
запрошує ся сердечно усіх братів
і сестер живучих в нашій око-
лиці.В імені церковної громади
о. Гриней Матяцко,
святищенник.

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛ

устроєє Тов. „Любов“ від. 112.
Р. Н. С. в Ньюарку Н. Дж. полу-
чений з фантасовою льотерією дня
23. Новембра с. р. в Central Hall
324 Springfield Ave. cor. Morris
Ave., Newark, N. J. Початок то-
чно о 1-ій годині по полудни.
Вступ від особи 25 цит. Запра-
шає ся усіх Русинів і Руси-
нок так з Ньюарку як і околиці.
За добру забаву ручить
Комітет.

ПОШУКУЮ

Семка Равлюка з села Великі
Чорнокунці повіт Гусятин. До
Канади приїхав три роки тому.
Хтоби про него знав, або він
сам, зволить написати на а-
дресу:

Theo. Pidperegynoga

Port Kaney B. C.

Canada.

ПОШУКУЮ

Янка Митильніцко, або е-
го сина Василя Митильніцко-
го, котрі перебували тому два
роки у Вінніпегу. Походять
з Броцлавського повіту з села
Скала. Хтоби о них здав, або
они самі, зволить аголосити ся
на адресу:

R. Kramczynski

Port Kaney B. C.

Canada

ПОШУКУЄ

роботи пекарської 21 літний пе-
кар. Знає добре роботу пекар-
ску. Голосити ся:

Antoni Kowalczyk

Box 90 Centre Moriches

L. I. N. Y.

Нові члени Р. Н. Союзу.

(Продовження стор. 5-ої.)

- в. 76. Гінда Юлія
Феншан Іван
Табако Стефан
- в. 147. Федок Михайло
Навул Михайло (дит.)
- в. 42. Полянск Теодозій
Венгрия Анна (дит.)
- в. 35. Кравець Филип
Горошак Іван (дит.)
- в. 79. Гуцок Грань
Кіпула Юрій
Дупинда Николай
- в. 8. Кін Николай
- в. 146. Зарічанський Михайло
Яхман Данько
- в. 103. Лушак Никола
Моланинець Василь
Рзів Матій
Зинич Петро
- в. 32. Морох Яков
Бакоч Іван Іванів
- в. 82. Цюма Николай
Цюма Олекса
Петрух Дмитро
Ваняк Василь
Гребіт Іван
Смолянський Іван (дит.)
- Каролька „
Гостинский Антін „
- в. 163. Рудик Юлія
- в. 85. Романчик Михайло
Мікаш Василь
- в. 145. Грандзев Волод.
Підгурский Іван
- в. 14. Гаршані Ева
- в. 112. Войцешук Михайло
- в. 7. Вольний Лука
Качмар Іван (дит.)
Качмарик Стефан „
Поступак К. Юрій „
- в. 124. Семанчик Іван
Гриняк Гривь
Ковалик Стах
Балес Дмитро
Трач Николай
- в. 80. Мелець Василь
Бриванчик Василь
Бриванчик Іван
Медвідь Іван
Гужан Федор
- в. 121. Халанян Андрей
Стефан Семен
Бачін Юрій (жол.)
Скоропад Юрій
Кондаш Андрей
Анчак Анна (дит.)
Метеві Йосиф (дит.)
- „ Франц „
„ Альберт „
„ Ема „
Кондаш Марія „
„ Андрей „
„ Іван „
Циборий Михайло (дит.)
- в. 147. Палайца Стефан
- в. 156. Цепко Олекса
„ Михайло
Вархолан „
- в. 39. Курило Андрей
Денис Матвій
Когутанчик Василь
- в. 104. Федорик Пастя
Савчик Катерина
Вільх Віктор
Дриньба Тома
- в. 70. Шийка Стефан
Маційовский Петро
Коршун Кость
- в. 114. Олійний Іван
Леліч Іван
Бодек Михайло
Данько Юрій
Гавриляк Андрей
Хасас Михайло
- в. 4. Тама Мафтей
- в. 117. Гарас Николай
- в. 153. Глух Михайло
Лопушанський Николай
- в. 143. Дзигарский Дмитро
Майкош Петро
- в. 168. Швайк Вартоломей
- в. 20. Феціва Василь
- в. 120. Качмар Василь
Кулеба Томко
- в. 46. Легош Петер

- Шлес Іван
- в. 69. Карпер Йосиф
Боршак Антін
Парніцкий Якита
„ Петро
- в. 1. Майчок Василь
- в. 48. Драбак Федор
„ Павло
Медвідь Іван
Вовк Федор
- в. 128. Салок Іван
Баліцкій Павло
- в. 45. Ткачук Олекса
Ключник Антін
Кречковский Петро
Корнай Іван (дит.)
- в. 96. Котула Василь
Ключка Іван
Афтанає Михайло
Іванчик Никола
Слабий Василь
Блєма Николай
Завінський Роман
Афтанає Йосиф
Федорць Йосиф
- в. 6. Кричалаші Василь
(Симонків
Ковтун Олекса
Стойка М. Михайлів
Кричалаші І. Касанич
„ Іван (М. С.)
„ Іван Ст. М.
„ Стефан Вулію
Тимофій Іван Юрій
Стойка Василь Стеф. І.
Стойка Іван М. Білого
- в. 58. Іванців Григорій
Михальчик Василь
Ганчар Петро
Буніа Федор
Юрах Гриць
Купий Іван
Циктич Василь
Микита Гриць
Чупа Стефан
Орловский Марко
Титанич Юрій
Литовчак Николай
Гуляш Василь
„ Льюк
Гоганяч Анна (дит.)
„ Михайло „
„ Іван „
„ Марія „
Гуляш Марія „
„ Стефан „
Титанич Ева „
Зазвирский Василь „
Орловский Марко „
Томко Михайлс „
„ Марія „
Шеметковский Мих. дит.
Ялечко Ольга (дит.)
- Прийнято наново:
- в. 1. Дитко Іван
- в. 10. Шмайда Гнат
- в. 15. Стедик Дмитро
- в. 33. Яренчук Стефан
Паньчишин Дмитро
- в. 40. Гнат Николай
- в. 53. Журав Панталімон
Дзюла Теодор
- в. 66. Мочоловский Михайло
- в. 102. Реба Михайло
- в. 104. Стасишин Григорій
Бучий Іван
- в. 130. Вуйцик Стефан
- в. 144. Жабур Іван
- в. 163. Головач Петро
Максимоць Василь
Лануста Дмитро
Лануста Петро
Лазорик Георгій
Никифорук Ілія
Рудик Павло
Семака Василь
Василь Онуфрій
- Т. Лабовський

Воздушні фльоти.

У Франції тамошнє
правительство вже тво-
рить першу бальонову ес-
кадру. Саме тепер покінче-
но проби в п'ятьма бальо-
нами типу „Patrie“ і порі-шено, що сей тип є з кож-
дого огляду знаменитий.
Тому правительство пору-
чило вже вирстати в Мо-
сов збудувати ще п'ять ба-
льонів такого типу і вже
дало їм назва „Republique“,
„Demokratie“, „Liberte“,
„Verite“ і „Justice“. Пер-
ший з них буде служити
в морській кріпості в Ту-
лоні, а чотирі інші і
„Patrie“ в кріпостях на ні-
мецькій границі. Кожний
з тих бальонів буде міг
унести у воздух до 1,500
кілограмів. Що до швид-
кості, то досягнуто вже нез-
вичайні успіхи. Чотирі го-
дини летіли бальони зі
швидкістю 13 метрів на
секунду, поборюючи без-
настанно противний вітер
що дув зі швидкістю 8
метрів на секунду, отже
був дуже сильний. Однак
бальонові техніки заявили,
що нові бальони будуть
серед таких обставин леті-
ти 14 метрів на секунду
або 50 і пів кілометра на
годину, а що палива бу-
дуть зі собою мати на 20
годин безперервного ру-
ху, то не спускаючись на
землю будуть могли відбу-
ти 500 кілометрів дороги,
а властиво воздушного про-
сторю. Як звисно, Німці
решлять також прєба з ба-
льоном до кермовання вина-
ходу гр. Цепеліна над
Боденським озером. Тоті
проби показують, що ба-
льон німецького типу в ні-
чім не уступає бальонові
французькому, так що е
лише патанем часу, коли й
німецьке правительство
приступить до будови своєї
воздушної фльоти. Також
Англія не хоче остати по-
заду і робить пильні дось-
віди зі своїм бальоном до
кермовання „Nulli secundus“,
який — як доводять в ос-
татніх днях в Лондину —
що до своєї справності ко-
ли не ліпший від французь-
ського й німецького, то
в кождім разі не гірший.
Вже сама назва бальона
„Nulli secundus“ (по нашо-
му: „Нікому не уступає“) —
виявляє виразно заходи ан-
глійського правительства.
Як видно, людство джда-
ло ся нарешті воздушних
кораблів і воздух перестав
уже бути виключним тере-
ном крилатих птиць, Поки
що воздушні кораблі приз-
начено до воєнних цілей.
У воєнній штуді ся нови-
на викличе безперечно ве-
ликий переворот, бо усуне
майже цілковито кавале-
рію. Як звисно, кавалерия
наслідком уліпшення стріль-
ного оружя вже давно пе-
рестала бути боевою силою
і уживаєсь нині майже ви-
ключно до служби вивідо-
вої. Мепер бальони спов-
няти муть ся службу да-
леко ліпше і кавалерия
стратить взагалі радю ест-
нованя. З бальонів можна
буде відіти всю довкола
не лише в день але й в но-
чи, очевидно при помочи
рефлекторів, а тає само
всіакі донесеня до генераль-
ного штабу можна буде ви-
силати в одній хвили при
помочи радіографу, підчас
коли кінниці, щоб зложити
рапорт, мусять перерив-
вати звідні і тратити бога-
то часу на дорогу до свого
табору. Се будуть перші
реформаційні наслідки ви-
найденя бальонів до кермо-
вання.

Адресар Братств Р. Н. Союз.

Если кто найдет похибку в адресарі свого братства, нехай счас повідомить про се редакцію

Від. 41. Бр. сьв. Арх. Мих. в Вестморленд Ситі, Па. Ст. Темпінгас, предс., І. Дзібзав, кас., Т. Глива, секр. Міт. в 1-шу неділю по 12-тім. Адрес: Theo. Hlywa, Box 265, Manog, Pa.

Від. 42. Бр. сьв. О. Никола в Пасейк, Н. Дж. Конст. Петрик, кас., Ант. Кузмиш, предс., Алекс. Хованець, секр. Мітинги відбуваються в третю неділю по першій. Адрес: A. Chovanec, 8 Arthur Str. Clifton, N. J.

Від. 43. Бр. сьв. Вас. в Сімсон, Па. Я. Гавран, предс., Г. Марчик, кас., Н. Бочнювич, секр. Міт. по 15-тім. Адрес: N. Boczniowycz, Simpson, Pa. (Lack. Co.)

Від. 44. Бр. Пр. Богор. А. Троян, предс., А. Адам, кас., М. Ладика, секр. Мітинги в неділю по 15-тім під церквою. Адрес: M. W. Ladyka, 332 S. Locust, St., Mt. Carmel, Pa.

Від. 45. Товариство "Любов" в Філадельфії, Па. Ів. Кречковський, предс., А. Вислоцкий, касер, Стеф. Демків, секр. Мітинги відбуваються в третю неділю в місяці, в церковній галі на 9-тій і Noble Str. Адреса: S. Demkiw, 605 S. 2nd St. Philadelphia, Pa.

Від. 46. Братство сьв. Петра і Павла в Плимат, Па. А. Канюк, предс., Ст. Гриняк, кас. і секр. Адреса: St. Hryniak, 544 W. Main St., Plymouth, Pa.

Від. 47. Братство сьв. Петра і Павла в Ембридж, Па. П. Середницький, предс., Ф. Яромай, кас., І. Михалик, секр. Мітинги відбуваються в другу неділю по першій. Адреса братства: John Mychalik, Box 274, Ambridge, Pa.

Від. 48. Бр. сьв. Ів. Хр. в Микіспорт, Па. Петро Фришцко, предс., Лука Сим кас., Адам Галасінський секр. Мітинги відбуваються в четверту неділю по першій в церковній галі. Адрес: Adam Halasinsky, 1013 Solbet Str. McKeesport, Pa.

Від. 49. Бр. Рожд. Пр. Бог. в Павгенін, В. Ва. І. Гудак, предс., П. Лекерас, кас., І. Братічак, секр. Міт. кожної 2-гої неділі під айриским костелом. Адрес: J. Bratczak, c/o Elkhorn Coal & Coke Co., Mayberry, W. Va.

Від. 50. Бр. сьв. Ів. Хр. в Дісслодж, Мо. Т. Ревак, предс., І. Чорний, кас., Т. Мічик, секр. Адрес: Theo. Micik, Box 25, Desloge, Mo.

Від. 51. Братство сьв. Михайла в Yatesboro, Pa. В. Рейман предс., Ол. Бодак кас., В. Гурник секр. Мітинги в другу неділю по першій. Адрес: W. Gornik, Box 144, Yatesboro, Pa.

Від. 52. Бр. сьв. Ів. Хр. в Голіюк, Мас. Мих. Беля, предс., Н. Хрипак кас., Тимко Рудий секр. Мітинги відбуваються в кожній третій неділі в місяці в Hibernia Hall на розі Front a John Str., Адрес: St. John the Baptist Society, 13 South St., Holyoke, Mass.

Від. 53. Братство сьв. О. Никола в Пітсбург, Па. М. Войтович прдс., М. Дмитрів кас., П. Патуляк секр. Мітинги відбуваються в другу неділю по першій в рускій галі при улиці 7-й. Адреса братства: Peter Patulak, 715 Cabot Way, S. S. Pittsburg, Pa.

Від. 54. Бр. сьв. Арх. Мих. в Теревіл, Конн. І. Парильяк, предс., М. Бобик, кас., Ю. Піхон, секр. Міт. що другої неділі місяця. Адрес: Geo. Cichon, Box 495, Terryville, Conn.

Від. 55. Братство сьв. Петра і Павла в Карнері, Па., М. Семочко, прдс., Андр. Слабик секр., Ів. Азмика кас. Мітинги відбуваються в першу неділю по першій.

Від. 56. Бр. Пр. Бог. в Алетені, Па. Іван Бурка І. прдс., Іван Бурка ІІ секр., Йос. Фрис кас. Мітинги кожної неділі по 1-шій. Адрес: John Burka, Ohio Valley Bank, Allegheny, Pa.

Від. 57. Бр. сьв. П. і П. в Корус. Н. І. Е. Михалек предс., М. Майрич кас., Лука Ядлош секр. Міт. в галі Д. Мерени в 2-гу неділю по 1-шій. Адрес: 99 Saratoga Str. Cohoes, N. Y.

Від. 58. Бр. сьв. Волод. в Реймі, Па. В. Русин прд., В. Цац кас., І. Ядечко секр. Мітинги в кожну 2-гу неділю по першій. Адрес: Box 156, Ransau, Pa.

Від. 59. Бр. сьв. Ів. Хр. в Еверсон, Па. М. Тешнар, предс., А. Онад, кас., І. Фариняк, секр. Міт. в першу неділю по 15-тім. Адрес: J. Faryniak, Box 21 Juniataville, Pa.

Від. 60. Бр. сьв. Анни в Балтімор, Мд. Л. Форган, предс., А. Тирпак, кас., Ігнат Ладна, секр. Міт. в 2-гу неділю місяця. Адрес: Ihnat Ladna, 1605 Lancaster Str., Baltimore, Md.

Від. 61. Братство сьв. Ап. Петра і Павла в Дунло, Па. А. Шеремета, предс., Ю. Петрик, кас., А. Чингель, секр. Мітинги відбуваються в другу неділю по першій в руско-словенській салі. Адреса братства: Andrew Czingly, Box 222, Dunlo, Pa.

Від. 62. Бр. сьв. Ів. хр. в Монессен, Па. Гр. Хомяк предс., Ст. Цимбала, кас., Д. Федорчак, секр. Міт. в 2-гу неділю пошнім в італійській галі на 3-й стріті. Адрес: D. Fedorchak, 237 E. Shoemaker Ave. Monessen, Pa.

Від. 63. Бр. сьв. О. Ник. в Форд Ситі, Па. М. Гумедда, предс., М. Петрончак, кас., С. Баль, секр. Міт. в неділю по 15-тім. Адрес: S. Ball, Box 319, Ford City, Pa.

Від. 64. Бр. сьв. П. і П. в Грейдтін, Па. В. Гандога, предс., І. Бистрицкий, кас., Іван Гандога, секр. Міт. 2-гої неділі по 1-шій. Адрес: John Handoga, Box 13, Gradatim, Pa.

Від. 65. Бр. сьв. Волод. в Елізабет, Н. Дж. М. Закачин, предс., Т. Федош, кас., В. Левчик, секр. Міт. по першій в неділю. Адрес: W. Lewczyk, 48 Washington Av. Elizabeth, N. J.

Від. 66. Братство сьв. Андрея в Нью-Йорк, Н. Й. Данило Павлик, предс., Павло Зятяк, кас., Андрій Павлик, секр. Мітинги місячні відбуваються в п'ятницю по десятих о годині піз до осьмої в галі Д. Михалика, 1341 Ave. A, в Нью-Йорку. Адрес: Andro Pawlyk, 444 E. 75th St., Now York, N. Y.

Від. 67. Бр. сьв. Арх. Мих. в Ботлер, Па. Г. Павук, предс., І. Бунга, кас., Ю. Краніцкий, секр. Міт. 3-гої неділі в місяці. Адрес: Julian Kranickij, Box 277, Butler, Pa.

Від. 68. Бр. М. Р. Н. С. в Ансо-ні, Конн., Гр. Сміт секр. і кас. Мітинги в другу неділю по пер. Алр. H. Smey 114 Jersey Str. Ansonia, Conn.

Від. 69. Тов. "Зоря" в Нью-Йорку А. Корпан, предс., М. Мартинів, кас., П. Парницький секр. Міт. кожної 4-тої суботи в місяці в Либерті Гал, 257-63 E. Houston, St. N. Y. Адрес: P. Parnicky 81 Lorimer Str., Brooklyn, N. Y.

Від. 70. Клуб пост. Русинів в Джерзі Ситі, Н. Дж. Т. Лабовський предс., С. Ядловський кас., Т. Пацала секр. Міт. по 10-ім в п'ятницю. Адрес: Theo. Pacala, 104 Morris St., Jersey City, N. J.

Від. 71. Бр. сьв. Ів. Хр. в Франклін Форнес, Н. Дж. А. Цвайк, предс., М. Саболь, кас., П. Данчевський, секр. Міт. другої неділі по першій. Адрес: P. Danczewsky, Box 115, Franklin Furnace, N. J.

Від. 72. Бр. сьв. Волод. в Алден Сте., Па. О. Рудавський, предс., Ю. Гавриляк, кас., Н. Галайда, секр. Міт. першої неділі місяця. Адрес: N. Halajda, Alden Sta., Pa. (Luzerny Co.)

Від. 73. Братство кн. Данила в Правіденс, Р. Ай. М. Борис, предс., Н. Стельмах, секр. Мітинги відбуваються в кожній третій неділі в місяці. Адрес братства: N. Stelmach, 32 Atwood St. (rear), Providence, R. I.

Від. 74. Бр. сьв. Юрія в Гренвіл, Н. Й. І. Мітруз, предс., Ю. Гавелка, кас., М. Демчик, секр. Адрес: M. Demczyk, Box 559, Granville, N. Y.

Від. 75. Бр. сьв. Волод. в Мт. Кармел, Па. Т. Даньчак предс., Гр. Писарчук кас., Ів. Галда секр. Міт. в неділю по 30-тім. Адрес: John Halda, 220 Pennsylvania Ave., Mt. Carmel, Pa.

Від. 76. Бр. сьв. Ів. Хр. в Ньюарку, Н. Дж. І. Добуш предс., Ник. Ячак кас., Гр. Гінда секр. Адрес: Gregor Ginda, 146 Pacific St., Newark, N. J.

Міт. в кожну середу по 10-ім в галі Адама, 55 Passaic Ave. Від. 77. Бр. сьв. Стефана в Йорквил, М. Колт, предс., Ст. Кабан, кас., Т. Онисик, секр. Мітинги відбуваються в четверту неділю місяця у Ст. Кабана. Адрес: St. Onysuk, Box 16, Yorkville, O.

Від. 78. Бр. сьв. О. Ник. в Майнерсвіл, Па. С. Бардон, предс., Й. Вайда, кас., М. Котлар, сек. Адрес: M. Kotlar, Box 508, Minersville, Pa.

СВІЙ ДО СВОГО!

Хто хоче дістати добру роботу, нехай не шукає за нею по жидавських емплойментових офісах. Так жінки як і мужичини в кожній хвили дістануть добру роботу у 39-47 I. R. Maciak & Co. 65 Sussex St., Jersey City, N. J.

Веселих Свят!

Рускі перепи́скі листки (посткарти), з желаниями Різдвяних Свят і Нового Року, продають ся 12 за 30 цит.; артистично виконані, різноманітні: 6 за 25 цит. \$4

Таких гарних посткарток ще-сьте не бачили в Америці, проте спішіть з замовленням поки час на адресу:

Ruska Knyharnia, Box 123, SCRANTON, PA.

ПОЗІР! ПОЗІР!

Звертаємо увагу усіх Ви. Родимців, що єдиним управлінням до пересилки грошей на свій Колективіт є ГАБРИЕЛ ДЗІАДІН.

130 Main Str., Derby, Conn.

Який є хотарем публіцизм і має кавцію в стейті в сумі 10.000 доларів. У вській справі удавайте ся лати до него. Він виробляє повновасти, контракти купна і продажі і т. д. Полагоджує справи військові як увільнення від асцендеру, контролю, вправ і т. п. Продає шифрати на всі лінії корабельні. Міняє і пересилає гроші до всіх країв. Проводить робітничі бюро у яких може дістати всілякі роботи.

Тому, Родимці, проч в чужини а удавайте ся лиш до:

GABRIEL DZIADYK, 130 Main Str., Derby, Conn.

5-75 J. M. 17 каратовий золотий зигарок
Намі, в 25-літню гарантію золочені верхи годинника суть найкращі, коли не будь продаваний за свою ціну. Верх красно вироблений, золочений осередок.

Гарантия на 20 літ. Для жінок і му-жчик відрізняються. Годинки ті разо уживані через усіх працюючих при желязницях. Щоби доказати наше довіре в годинках і в вашій осуді вислаємо годинки на яку небуд адресу на С. О. Д. за 6 75 дол. і за оплаченем експресу, а також повзалемо екзамінувати его. Бели окажется неадекват, несплатити одно-го цента. Давмо даром до кожної годинки золочений ланцюжок. Одна годинка даром, сли купуєте шість.

R. A. Freter & Co., 52 Dearbon St., Chicago, Ill.

UNION Ticket Agency
ПРОДАЖА ШИФКАРТ
203. Lackavana Ave. SCRANTON, PA.

Найліпше місце, де можна купити шифкарт до старого краю, як також переслати гроші до Галичини, Угорщини, Росії і других країв по тій ціні.

Давмо також позички на моріч. 42

Золочений або ніклевий годинник і ланцюжок даром. Держить добрий час: виглядає як 10-доларовий годинник. Давмо его даром кождому хто продасть 24 штук дрібних виробів, кождо по 10 цит. Ніхтуйт свою адресу а ми вам їх шиплемо. По продажі шиплеть нам 2.40 дол. а дістателе годинник і ланцюжок. Паніть по каталог. 43-52

CROW JEWELRY CO. Dept. 30, 163 E. Randolph Str., Chicago, Ill.

PIERCE ROBERTS, M. D.
Години урядові: 7-9 рано, 1-3 попо-лудні і 7-9 вечер. 20 Dec. 07
25 E. Coal St., Shenandoah, Pa

ТАНІ ШИФКАРТИ.

Шифкарта з Нью Йорку до Нранова лише 15 доллрив.

Хто має за мало грошей а хотів би дістати ся до рідного краю, нехай залучить марку за 2 центи і пише до:

T. HRYSEY & CO. 24 Belmont Ave., Newark, N. J.

Тут можете залагодити також справи військові, процесові і спадкові. 35-47

Календар на рік 1908.

Soter Stephan Ortynsky, Greek Catholic Bishop of United States. Ч. 32. Предложена нам літературна часть "Американо-русского календаря" на 1908 рік, зложена о. Емил. Кубеком, священником в Маганой Спті, Па. не містить в собі нічого против св. віри, противно, подає здоровий корм душі християнській. Дозволяем проте нечтати, і можем разом поручити вірним сей календар. Дано в Вашингтон дия 24. IX. 1907. † Сотер м. р. Епископ (Печатъ).

Календар той уже готовий і за пару день розійде его передплатникам. Містить в собі крім важної, поучаючої, літературної части, місяцеслов, типик церковний, много поучаючого про Америку, стих, анегдоти, євмийні історії, загадки з премиями, оголошення і проч. Окладки календаря дуже гарні; близько 60 образків і один образ мальований; ціна 35 цит. Можна дістати і без типіка за відповідно дешевшу ціну, однак не так гарні примірники.

Упрашає ся усіх Всех. отців духовних, п. учителів, предсідателів Братств, торговців книжками, щоб були ласкаві замовляти сей календар.

Мій адрес: Rev. Emil Kubek Mahanoy City, Pa.

РУСИНИ! Сли хочете дістати до-бру і тану домовину і щоби похорон виносив Зас рк наб-таньше, удайтесь до:

JOSEPH COLWELL, 180 MAIN STREET, DERBY, CONN. Telephone Calls Office 52-2, House 18-2.

А подякуете і пізнаєте чесного чоловіка

THE DERBY SAVING'S BANK
DERBY, CONN.
Інкорпорований 1846.

Депозитів \$4,152,296.61
Надвншка \$457,379.00
Має 9153 депозитів.
Впозичає малі підручні банни своїм депозиторам.
Допозити вломені на або перед 10-им кождого місяця приносять процент ян за повний місяць.
Позички уділені на Real Estate кол-лектує а долини. 37-10

Ся гарна годинка \$3.75
Пришліть своє ім'я і адрес а ми шиплемо вам годинку з ланцюшком за пошлятою (С. О. Д.). Має трекрасний верш і добре час. Ланцюшок позолочу-ваний. 20 літня гаранція. Годинки мужські і женські.
M. C. FARBER, Dep. 37, 225 DEARBON ST. CHICAGO, ILL.

ПЕРШИЙ НАРОДНИЙ БАНК

в Шенандорі, Па.
Капітал \$100,000.00
Надвншка 150,000.00
Нерозділені зиски 22,437.34
Депозити около 1,000,000.00
Банк сей має найбільшу надвншку зі всіх банків в Шенандорі.
Уряд Злучених Держав переходує в нім свої гроші.
Банк отворений від 9 рано до 3-ої пополудни.
Приймає вклади від долара по-чашми.
Хто хоче, аби его гроші приносили процент, нехай їх вложити до Першого Народного Банну в Шенандоа, Па.

Frank Posluszny

Готельний
Найліпші тутешні і імпортовані напитки.
Пиво довозить до до-му, не треба носити на плечах.

Телефони:
Bell 39-J Hemlock
P. & A. 41 South

110, rson St
PITTSB

HUGH C. LEE

карпентер і контрактор
виконує всілякі роботи і направки
130 Main St.
Derby, Ct.

ПЕРЕСТОРОГА!

Повідомляємо всіх читачів „Свободи“: Не поси-лайте грошей через таких масних агентів, котрі не вложили бонду в своїх стейтах, бо їм не вільно зани-мати ся висилкою під великою карою. Тож стережіть ся тоби потім не варікали. Руска спілка Свободи під іменем Ruthenian Publishing and Exchange Co. має бонд (порук): 15,000 в Стейті New York, в головнім місті сего Стейту Albany. Она посилає гроші до всіх країв Європи і спродає шифкарти на всі лінії корабельні. Тож панови і брати не забув'йте адресу:

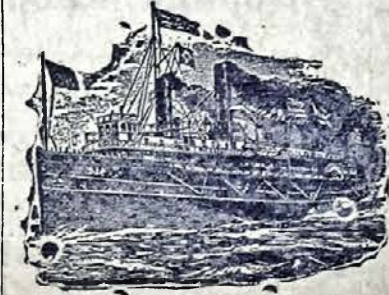
Ruthenian Publishing and Exchange Co.
184 Hudson str. New York, N. Y.

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

Спис книжок, які продаємо:

* Америка.....15 ц.	Народний рух австро-угор-ских Русинів.....15 ц.
* Ангел та пустельник і т. і. 15 ц.	Новий Завіт.....10 ц.
Біблія Велика.....2 дол.	Образки і загадки.....10 ц.
Борба клас і чоу робітники організують ся.....15 ц.	Оповідання.....15 ц.
* В Старім і Новім краю.....25 ц.	Оповід. про заздрих богів 10 ц.
* Гріхи мільонерів і т. п. 5 ц.	Пестрі звуки.....75 ц.
Дещо з історії православної місії в Америці.....10 ц.	Про відступників від рос. пра-вослав'я.....10 ц.
Дещо про звырята.....30 ц.	* Про нутро землі.....25 ц.
* Дві левади і т. п. 5.....15 ц.	Підземні скарби.....25 ц.
* Дорога любови, то Божа дорога С. 6.....15 ц.	Покуса.....10 ц.
Драгоманів.....15 ц.	Псалтир.....1 дол.
* Емігрант.....15 ц.	Розмова Поляка, з Русином 10 ц.
Журавлі.....10 ц.	Руско англійский словарь. 20 ц.
Житє Ісуса Христа.....1.50 дол.	* Релігійні віровання старин-них народів.....20 ц.
* Житє, зарібки, організації і т. п. в Спол. Державах.....15 ц.	* Стародавні казки та опові-даня.....15 ц.
За красою.....15 ц.	* Степові люде.....15 ц.
* Земельне питанє.....15 ц.	* Страйки.....20 ц.
Зуб за зуб.....10 ц.	* Стріляй на смерть, робіт-нича драма.....15 ц.
* Казки про Життя.....15 ц.	Унія в Америці.....20 ц.
Історія Руси з обра.....10 ц.	* Книжка Рахункова.....50 ц.
Капітал і праця.....15 ц.	* Марія.....10 ц.
* Житє, зарібки, організації і т. п. в Спол. Державах.....15 ц.	* Як то є люди на землі з 20 образками.....50 ц.
* Многострадавший народ, огляд історії українського народу.....20 ц.	* Як мужик ходив до паря правди шукати.....15 ц.
* Гі ерчени Грішники.....20 ц.	* Через кордон.....15 ц.

Пишіть на адрес:
Swoboda 184 Hudson St., New York

Перший Русский Банк

КАНЦЕЛЯРИЯ

Рільно-

Иотаріальна

ПЕТРА ШЕВЧИКА

— в —

NIAGARA FALLS, N. Y.

Висилка грошня на цілу кулю земску під гарантією. Гроші вістають виплачені вайдальме до 14 днів.

Спродама шифарт на всі корабельні лінії.
Залагоджене справ військових.
Вирабляю повновасти, контракти купна і продажі.

Продама дітля, домі і фарм в Злучених Державах і Канаді на добрих у-словах. Лоти від 150 до 2000 доларів.

Брати Русини! Не будте лакоми на дурнички і дарунки ріжних прої-десвітів агентів, що обіцяють вам горв долини а вв за тое мунте непра-дорого впадатити. Удавайтесь в кожній справі до чоловіка чесного, що прова-дить свій інтерес вже більше 12 літ.

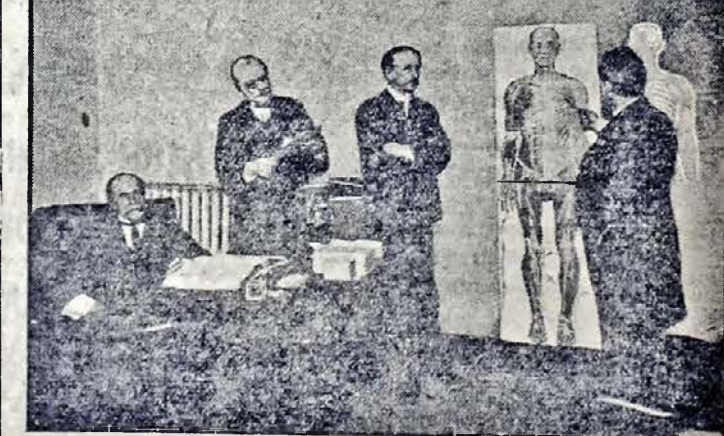
Філія Канцелярії: Box 164 Yatesboro Pa.; Box 96 Connorville, O.; 3827-4th Ave. Altoona, Pa.; 9 Rushton Place Waterbury, Conn.

Всі листи адресуйте так:

PETER SZEWCZYK, 1223 E. FALLS ST.,

NIAGARA FALLS, N. Y.

23—

ВИЛІЧЕНИХ -- 5789 -- ВИЛІЧЕНИХ

число то єсть найлутшим доказом успішного ліченя наших шестми славних лікарів на слібуючі болізни:

катар жолудка, кашлі, розстріт нервовий, вади серцеві, малярія, блідизня, запалене легкія, хронічні болізни жолудка, ревматизм, біль голови, брак ациетив, випадінє волосі, біль горла, глухота, запалене нирок, спухлики, рани, біль ушив, гемороїди, опаніж, сифіліс і інші секретні болізни, як у мушця, так і у женця. — Наші лікарі лічать всі ті болізни своєю спе-ціальною метою і спеціальними ліками. — Кождий а Вас чуєчи ся сла-бим на одну а вище виміняєні болізни нехай являть ся лично, або опште нам як найдокладнійше по руски свою слабість і если жи по вбаданю її підійдемося лічити болізни уступити, тому що досі ніхто з шукаючих у нас помочи не завіс ся, а число 5789 вилічених єсть найлутшою гарантією, що Ви будете вилічені, если наші лікарі підіймуть ся Вас лічити. Тому не тратьте тяжко зароблених грошей на недоучених, або несовістих лікарів, але шукайте помочи там, де і дійсно знайти можете. Наші лікарі мають обраване лікарське і довголітню практику на зарпанічних клініках, де ті хороби докладно переслідали і внають як поступити в кожнім случаю болізни. — Скаментіт ся всі ті, котрі до того часу віддавали свій гріш нуж-денним лікарам і зверніть ся до нас, щоби пересвідчитись о правді на-ших. — Наші лікарі віддають вже по пяти днях нечувані успіхи, чого най-лутшим доказом єсть подияки вилічених, котрі жадаючому дамо до перечтати. Пишіть по нашу книгу: „ПРАКТИЧНИЙ ЛІКАРСКИЙ ПОРАДИК“, котру одержате безплатно.

AMERICA EUROPE CO. 161 COLUMBUS AVE.

**ПРОДАЮ І КУПУЮ ФАРМИ
ЛОТИ І ХАТИ.**
Най би ти був хоч де, то я ти
можу продати і купити. Лоти
можу купити в добрім положенню
ще там: всего \$20 готівки а
решту на легкій виплат. Заро-
бок великий, бо місто ще лиш сї
зачинає будувати.

Хто їде до Едмонтону то най-
мусить мене на адрес котрий я
подам я на станію не ходжу і
най уважай аби го хто не здо-
рив бо є їх досить, поруски знає
хоть хто.

G. Krikevsky,
223 Hamilton Ave.,
Edmonton, Alta, Canada.

**GERMAN SAVINGS
& DEPOSIT BANK**
Напітал і Надвишка \$700.000.00
Депозити 4.700.000.00

Пересилає також гроші до краю, про-
дає шифкарти, виробляє контракти, по-
лагає гроші в справу військові, а від аложе-
них грошей платять 4 процент.

Банк сей затверджений говернером
штату.

Розмовляється в нім по руски.

Cornet 14th & Carson Sts., Pittsburg, Pa.

Стефан Рябець
має у себе найліпші напитки,
цигари і папирси. Має таном
добре заряджену грочерню.
— СПРОБУЙТЕ! —
Mabanoy Plane, Pa.

K. G. GIESLER,
ФОТОГРАФ.
Сам хочете і чужої фотографії
зробити велика карет, то при-
їжджайте мені на фотографію, а я
вам в неї зроблю таку велику як
ваш хочете.
2737 PENN. AVE.
12th & CARSON STS. S. S.
PITTSBURG, PA.
710 BRADDOCK AVE.
BRADDOCK, PA.

**THE FIRST
NATIONAL BANK
OF MINERSVILLE, PA.**
Капітал \$50.000.00. Надвишка
і нерозділені зиски \$93.000.00
Заснований 1864 року.
Найстарший Народний Банк
в Скулкх Кавні.

Проводить загальний банківий
бізнес. Видає міжнародні моні
ордери, драфти і пересилає гро-
ші до всіх частин світа Позичає
гроші на реальності. Депозити
сео банку подвоїлись протягом
остатніх 5 літ і вносять тепер
около \$500.000.00.

Гроші пересилає через фірму
Knauth Nachod & Kuhne, New
York, N. Y.

Dr. J. SZLUPAS,
1419 A. Main Ave.,
Scranton, Pa.

Можна єго бачити в офісі.
від 8 ої до 10-ої год. рано,
від 2 ої до 4-ої попол.,
від 7-ої до 10-ої вечер.
Old Phone 1269-B

Dr. Teofil A. Starzynski
ЛІКАР.

Лічить всілякі хороби, жіночі,
мужескі і діточі — совістно.

Вилічене, если можливе, гва-
рантує.

Години урядові:
від 8 до 10 рано,
від 12 до 3 пополудня,
від 7 до 9 вечер.

95. 15th Str. S. S.
PITTSBURG, PA.

HOWARD ALBERT,
Антинар.

Продає всілякі ліки по найни-
ших цінах. Ліки Севери.

ЛАНСФОРД, ПА.

Harry E. Paul.

Робить камінні нагробники, хре-
сти, памятники.

Ріг Пайн і Марнет улиць,
ПОРТ КАРБОН, ПА.

ДОНТОР ШТАЙН.

Урядові: від 8 до 10 рано, 1 до 3 по обіді,
7 до 9 вечер.

18 E. Oak St., Шенандоа, Па.

ДОКТОР ІРУЛЕР.

Вікати єго можна в офісі від 8 до 9 рано,
1 до 3 пополудня, 7 до 9 вечер.

30 E. Lloyd St., Шенандоа, Па.

Dr. E. J. LARKIN
ДЕНТИСТ.
Офіс отворений від 7-ої рано до 8 ої
пополуд. В неділі від 10-ої год. рано
до 12 пополуд.
24 Elizabeth Street, Derby, Conn
ВСІ РОБОТИ І ГАРАНТУЮТЬСЯ.
Офіс коло Derby Gas Company.

ІВАН І. ПІСТЕЙ.
Словенський, руский польський
Погребник і бальсамовник.
Керпіч на весілля, хрестини, похорони-
та інші тим поібкі случаї заведе-
на поготово. — Телефон 563.
18 Jersey St. AN O'IA. CONN

СПЕЦІАЛІСТ ГРАЧ
на 2 і 3 рядовій Гармонії.
Даво лекції пі-
сля нової мето-
ди так що ко-
ждий за 3 мі-
сяці вивчить ся
граати. Шукаю
також чоловіка
(Русина або По-
лика) що добре
грає на скрипці.
О 7 вечер всегда застане мене дома.
Адрес: SINKIEVICH, 57
31 Willett St., в ярді на 2 флорі
NEW YORK.

HERMAN SCHULZ.
Хотрактор і будівничий.
Всі роботи полагожує сей час
і точно, як також подає ціни на
всілякого рода роботи. 36
Адрес: Housatonic Ave., Derby, Conn.

35.00 дол. Годинник на кредит!
Тільки 1.00 дол. місячно. 10 місяців часу до
заплати.

Найбільша спосібність яка була коли. Той вигарок
має грубо позолочувані омадинки, красю ви-
блені, в найновішій стилі. Суть гарантовані на
25 літ. Можна собі вибрати до людоби осередки
Elgin, Waltham, Hampden чи Tawanna.
Тоті осередки суть найліпші і тримають регуля-
но час, їх добрість є відома всім. Найновіші виробі їх
на неограничений час цілком зародовольні, і
красні 35.0 дол. вигарки офіруємо за 17.50 дол.
Гроші не жадаємо наперед, вишлемо вам длі-
оглянення до вашого найближшого експресового офісу.
Безлі слодобави вам се найбільше тане купно в
теперішнім часі, то заплатите на експресі 7.50 д.
і за послужку а агент дасть вам годину. Ренту се є
17.00 дол. будете платити по 1.00 по місяці. Ми вам кредитуюмо Ноберем
жидної застави, тільки звичайний ордер на письмі, що хочете вигарок і що
заплатите за него. Запамітайте, щосьте посідателем вигарка, платячи за
него. Кождому, хтоби хотів заплатити від разу за сей вигарок дамо за 15.75 д.
Excelsior Watch Co. Central Bank Bldg., Chicago, Ill.

**Хочете
Поради, Інформації, Роботи?**
Усе те дістанете безплатно
в Бюрі Славянського Імігрантського Тов.
Голоситесь лично на адресу:
SLAVONIC IMMIGRANT SOCIETY.
35 Broadway, 5th floor, New York City.

**The OLIVER
Typewriter**
МАШИНА ДО ПИСАННЯ
З ВИДНИМ ПИСЬМОМ.
Найліпша кляватура. Нагоро-
джена всюди. Каталогі да-
ром. Пишіть по нь на адрес:
THE OLIVER TYPEWRITER CO.
310 Broadway, New York, N. Y.

**Оден з найбільших
броварів
в Америці.**
ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЄВИЙ СПО-
СІВ, БЕЗ ВСЯКИХ ПРИМІШОК.
Хто лиш раз по-голова від него
коштує сего пива, ніколи не болить,
го виного вже не боєсть здорове і
буде чисті. — ПОЖИВНО.
НЕ ТРЕБА ЄГО ЗРЕШТОЮ ХВА-
ЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА
СЕБЕ ГОВОРІТЬ.
E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.
Telephone calls: GENERAL OFFICE 2243
NIGHT CALL 4454.

БАНК РУСКИХ ЕМИГРАНТІВ
Зайнкорпорований в Стейті Ю Днерзі. Напітал 50.000.00 д.
184 Hudson St., New York, N. Y.

Банк сей залагоджує слідуочі справи:
1) Пересилає гроші до всіх країв і держав світа по цінах можливо найгачших
і як найкорше.
2) Продає шифкарти на різні лінії корабельні до старого краю як також з краю
до Америки по тих самих цінах, що і самі компанії по своїх головних офісах в Нью Йорку.
3) Виробляє повновластні, контракти купна і продажі заосмотрені підписом
конзуля; перепроваджує процеси спадкові, інтабуляції, екстабуляції, колектуює гроші і взагалі
перепроваджує всякі інші справи зі судами і старокраєвими властями при помочи звисних старо-
краєвих нотарів і адвокатів.
4) Полагодує справи військові, як: увільнене від асентирунку, військової кон-
тролі, увільнене від вправ і т. п.
5) Продає паспортти для сатизенів виїжджаючих до краю.
6) Дає поради в процесах против компаній в разі каліцтва, смерти, несплачених
пейсидів і в других правних американських справах.
7) Мінняє гроші — старокраєві на американські і американські на краєві після біжу-
чого курсу.
Крім сео Банк Руских Емігрантів готов служити порадою і інформаціями також в других
справах, особливо там, котрі приїжджають до Нью Йорку а не суть ознакомеши з містом.
Банк Руских Емігрантів вкладає гроші на процент до американських і краєвих банків.
Десята часть з чистого доходу Банку Руских Емігрантів при-
значена на Руский Народний Еміграційний Дім в Америці.
З поважанием
Дирекція: Г. Дзидик предс., А. Савка місто-предс., К. Курчів кас., С. Ядловський секр.

Адрес: R. Publishing & Exchange Co.
184 Hudson St., New York, N. Y.

SOCIALISM is the coming issue in politics.
You may be for it or against it, but in either case
you need to understand it, and so you need to read
The International Socialist Review
Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a
three month's subscription and a copy of Social-
ism and Farmers. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers,
68 FIFTH AVENUE, CHICAGO

**MERCHANTS
NATIONAL BANK**
Шенандоа, Па.
Капітал 100.000.00 дол.
Надвишка 120.000.00 дол.
Депозити визнає пів мільона
доларів.
Се є NATIONAL BANK чар-
терований Урядом Злучених
Держав і під безпосередню кон-
тролю тогож уряду.
Є се одинокий Банк в Шенан-
доа, Па. що має свій власний
будинок, в яким міститься ся почта.
Вкладайте гроші до того Бан-
ку а дістанете від них проценз.
Банк сей виплачує що року
тисячі доларів проценту своїм
костумерам, котрі мають в нім
свої гроші.
Там розмовляє ся по руски.
Merchants National Bank
на розі улиць Мейн і Лойд,
Shenandoah Pa.

РОЗКЛАД ІЗДИ ШИФІВ

Віход- я Нью Йорку.	День.	Корабель називає ся	Іде	до порту.	Кштує через воду.
Nov. 5	Бістор.	Kronprinz Wilhelm,	7 день	Bremen	\$33.00
" 6	Середа	Saratow,	12 "	Rotterdam	20.00
" 6	Середа	Kroonland,	9 "	Antwerpen	33.00
" 7	Четв.	Friedrich der Grosse,	11 "	Bremen	21.00
" 12	Бістор.	Kronprinzessin Cecilie,	7 "	Bremen	33.00
" 13	Середа	Lituania,	12 "	Rotterdam	20.00
" 13	Середа	Samland,	9 "	Antwerpen	33.00
" 19	Бістор.	Kaiser, Wilhelm der Grosse,	7 "	Bremen	33.00
" 20	Середа	Moskwa,	7.8 "	Rotterdam	20.00
" 20	Середа	Zeeland,	9 "	Antwerpen	33.00
" 26	Бістор.	Kaiser Wilhelm II.,	7 "	Bremen	33.00
" 27	Середа	Nova Szyfa,	12 "	Rotterdam	20.00
" 28	Четв.	Barbarossa,	11 "	Bremen	21.00

Проту собі запам'ятати, що ціни майже кожного
гидня міняють ся, себто можуть бути дешевші або
дорожчі.

Хто їде до краю, а хоче щоби ми ему показали
праву дорогу і завели его аж до ліжка на шифі нехай
удає ся до „Свободи“ під таким адресом:

R. Publishing & Exchange Co.
184 Hudson St., New York, N. Y.

Хто хоче спровадити з краю брата, сестру або
кого знакового, нехай припше нам належитість:
За колю з Кракова до води \$5.00.
За шифкарту через воду \$38.50.
Разом \$43.50.

Поспішний шиф коштує \$5.00 дорожше.
Се є ціна найліпших шифів поспішних, що ідуть
7 день через воду. Дальше треба нам подати:

1) Імя і назвиско ідучого і докладний его адрес.
2) Кілько літ має, як також докладний адрес ку-
пуючого.

Діти від 1 — 12 років платять половину шиф-
карти Діти меньше року \$5.00 з краю, а \$2.00 до краю.